

Analiza poslovanja "Arenaturist Ribarska koliba" d.o.o.

Peteh, Melani

Master's thesis / Diplomski rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:947478>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-26**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

MELANI PETEH

**ANALIZA POSLOVANJA „ARENATURIST RIBARSKE
KOLIBE d.o.o.“**

Diplomski rad

Pula, rujan 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

ANALIZA POSLOVANJA „ARENATURIST RIBARSKE KOLIBE d.o.o.“

Diplomski rad

Studentica: Melani Peteh

JMBAG: 0303057292, redovna studentica

Studij i studijski smjer: Poslovna ekonomija; Financijski management

Kolegij: Mikroekonomija 2

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Opća ekonomija

Mentor: izv.prof.dr.sc. Daniel Tomić

Pula, rujan 2020.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Melani Peteh, kandidat za magistra poslovne ekonomije, smjera financijski management ovime izjavljujem da je ovaj Diplomski rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima, te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Diplomskog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Studentica

U Puli, _____, 2020. godine

IZJAVA O KORIŠTENJU AUTORSKOG DJELA

Ja, Melani Peteh dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj diplomski rad pod nazivom „**ANALIZA POSLOVANJA „ARENATURIST RIBARSKE KOLIBE d.o.o.“** koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, _____ (datum)

Potpis

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1.PREDMET I PROBLEM ISTRAŽIVANJA	1
1.2.METODE ISTRAŽIVANJA	2
1.3.CILJEVI ISTRAŽIVANJA RADA.....	3
1.4.SADRŽAJ I STRUKTURA RADA	3
2. POVIJESNI RAZVOJ ARENATURIST RIBARSKE KOLIBE D.O.O.	5
2.1.ARENATURIST RIBARSKA KOLIBA D.O.O. DANAS	8
3. POJAM, NAMJENA I TEMELJNI POSTUPCI KOD FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	10
3.1.TEMELJNI FINACIJSKI IZVJEŠTAJI I NJIHOVA RELEVANTNOST U PRAKSI.....	13
3.1.1. <i>Izveštaj o financijskom položaju (Bilanca)</i>	18
3.1.2. <i>Izveštaj o dobiti (Račun dobiti i gubitka)</i>	19
3.1.3. <i>Bilješke uz financijske izvještaje</i>	19
4.HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	21
4.1.ANALIZA IZVJEŠTAJA O FINACIJSKOM POLOŽAJU DRUŠTVA	23
4.1.1. <i>Komparativni financijski izvještaj o financijskom položaju i postupak horizontalne analize</i>	23
4.1.2. <i>Strukturni financijski izvještaj o financijskom položaju i postupak vertikalne analize</i>	31
4.2. ANALIZA IZVJEŠTAJA O DOBITI DRUŠTVA	37
4.2.1. <i>Komparativni financijski izvještaj o dobiti i postupak horizontalne analize</i> 37	
4.2.2. <i>Strukturni financijski izvještaj o dobiti i postupak vertikalne analize</i>	43
5.ANALIZA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA NA TEMELJU POKAZATELJA	47
5.1.POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	48
5.2.POKAZATELJI ZADUŽENOSTI.....	49
5.3.POKAZATELJI AKTIVNOSTI	49
5.4.POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI.....	50
5.5. ANALIZA PROMATRANOG DRUŠTVA POMOĆU FINACIJSKIH POKAZATELJA	51
5.5.1. <i>Pokazatelji likvidnosti</i>	51
5.5.2. <i>Pokazatelji zaduženosti</i>	54
5.5.3. <i>Pokazatelji aktivnosti</i>	56

5.5.4. <i>Pokazatelji ekonomičnosti</i>	58
6. ZAKLJUČAK	60
POPIS LITERATURE	64
POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA	68
SAŽETAK NA HRVATSKOM JEZIKU	70
SUMMARY	71

1. UVOD

1.1. Predmet i problem istraživanja

Poslovanje određenih društva interesantno je različitim vanjskim i unutarnjim korisnicima koji nastoje donijeti određene poslovne odluke. Analiza poslovanja društva kao i financijska izvješća pružaju uvid u financijski položaj i uspješnog poslovanja određenog, za njih interesantnog društva. Kako bi na primjer analizirali trebaju li uložiti u određeno društvo ili ne, nužno je da raspolažu istinitim, pouzdanim i relevantnim informacijama o prošlim, sadašnjim i budućim aktivnostima društva dobivenih iz financijskih izvješća. Iz navedenog je vidljivo kako je problematika istraživanja koju ovaj diplomski rad istražuje / analizira, primjena javno dostupne bilance, računa dobiti i gubitka, te bilješki uz financijska izvješća u procjeni uspješnosti poslovanja.

Problematika rada će se obraditi s teorijskog motrišta gdje se nastoji upoznati sa svrhom, pojmom i namjenom financijskih izvješća, te općenito financijskog izvještavanja dok će se u praktičnom dijelu rada prikazati dinamika kretanja bilančnih pozicija kroz određeno vremensko razdoblje, struktura financijskih izvješća, pa i analiza financijskih izvješća putem pokazatelja, što bi nakon teorijskog dijela trebalo biti lakše razumjeti i uočiti promjene u financijskim izvješćima kroz promatrano razdoblje kao što su zaduženost, likvidnost i slično koje dovode do uspješnosti poslovanja ili suprotno.

Predmet istraživanja čini odabrano društvo „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“, to jest poslovanje navedenog društva kroz primjenu financijskih izvješća. Analiza će se provesti uvidom u bilancu, račun dobiti i gubitka, te bilješke uz financijske izvještaje od 2015. do 2018. godine, kako bi se mogle uočiti prednosti koje se nastoje iskoristiti i nedostaci pojedinih pokazatelja koji se nastoje eliminirati u budućnosti, iako analiza financijskih izvještaja pruža samo financijske informacije, smatra se osnovom za prevenciju, korekciju kao i daljnje poboljšanje poslovanja i uspješnosti Društva.

1.2. Metode istraživanja

Prilikom izrade diplomskog rada koristit će se različite znanstvene metode. Za teorijski dio koristit će se stručna literatura iz područja računovodstva i financija u vidu knjiga, prezentacija, članaka, pravilnika, propisa i regulirajućih zakona, osim navedenog u teorijskom dijelu nastojati će se objasniti problematika rada, značenje, uporaba i svrha pojedinih financijskih pokazatelja i/ili analiza koji dovode do korisnih informacija za zainteresirane korisnike kao što su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja, te analiza financijskih izvještaja na temelju pokazatelja. Podaci iz javno dostupnih financijskih izvještaja preuzetih s web stranice Registra financijskih izvještaja koje vodi Fina, a koji će se koristiti u izradi rada bit će tabelarno prikazati u cilju preglednosti i lakšeg razumijevanja uz pomoć Microsoft Excel-a koji nudi mogućnost obrade i izračuna velikog broja podataka. Za oblikovanje i istraživanje praktičnog dijela u odabranom/promatranom društvu koristit će se metoda analize, pomoću koje se analiziraju temeljni financijski izvještaji, izračuni pokazatelja, te postupci vertikalne i horizontalne analize raščlanjivanjem složenih pojmova, to jest cjeline na njezine jednostavnije dijelove, suprotnost od nje je metode sinteze koja će se koristiti prilikom spajanja jednostavnijih dijelova u složene pojmove to jest povezivanje podataka dobivenih analizom financijskih izvještaja, kao i povezivanje teorije s praksom. Uz navedeno, za istraživanje problematike rada koristit će se i sljedeće metode:

- metoda deskripcije- jednostavno opisivanje i objašnjavanje procesa, predmeta i činjenica, te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosa i veza bez znanstvenog tumačenja i objašnjavanja, pomoću nje opisat će se važnost financijskih izvještaja i pojmovi iz analize
- metoda kompilacije-preuzimaju se tuđi rezultati istraživanja, njihova zapažanja i zaključci
- metoda klasifikacije- koristi se za podjelu općeg pojma na posebne dijelove, to jest koristi se za podjelu financijskih izvještaja i njihovu razradu
- povijesna metoda-primjenjuje se jer se prikazuju informacije o određenom društvu kroz određeno povijesno razdoblje
- komparativna metoda- koristi se za postupak usporedbe pri analizi financijskih izvješća i pokazatelja kroz određeno razdoblje odnosno za utvrđivanje sličnosti

i razlika kroz promatrano razdoblje istraživanja, u ovom slučaju uspoređivat će se uspješnost poslovanja i financijski položaj kroz promatrano razdoblje

- odgovarajuće matematičke i statističke metode koje se koriste za izračun različitih financijskih pokazatelja, uočavanje promjena u promatranim intervalima, te obradu i objašnjenje podataka
- induktivno-deduktivna metoda- pomoću nje, diplomski rad će predstavljati zaključnu, zaokruženu cjelinu na temelju dobivenih rezultata istraživanja.¹

1.3.Ciljevi istraživanja rada

Glavni cilj ovog diplomskog rada je analizirati poslovanje „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o.“ kroz promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine. Postavljeni su i dodatni ciljevi koji će se ovim istraživanjem nastojati postići kao što se nastoji teorijski objasniti i prikazati na primjeru iz prakse kako se podaci dobiveni primjenom različitih analiza kao što su horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja, te analiza na temelju financijskih pokazatelja pretvaraju u upotrebljive, ključne i korisne informacije koje su potrebne za kvalitetno upravljanje, poslovanje i donošenje poslovnih odluka. Istraživanjem financijskih izvještaja provjerava se je li odabrano društvo stabilno, likvidno i profitabilno, no to istraživanje je i posebno važno kada želimo odrediti uspješnost poslovanja, financijski položaj, pa tako i buduće poslovanje.

1.4.Sadržaj i struktura rada

Ovaj diplomski rad će uz uvodni dio, činiti još četiri poglavlja i zaključak koji su opisani u nastavku. U prvom poglavlju rada, uvodu, definirat će se i prezentirati predmet i problemi istraživanja, uz to će biti navedeni i ciljevi koji se nastoje ostvariti ovim istraživanjem. U nastavku ovog poglavlja, navedene su i objašnjene znanstvene metode koje će se koristiti za oblikovanje i istraživanje praktičkih i teorijskih dijelova, kako bi se samo istraživanje moglo provesti. U drugom poglavlju pružaju se detaljnije informacije o odabranom društvu „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“ kao što su

¹METODE ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA. [website]: http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istrazivanja.pdf (pristupljeno 11. kolovoza 2020.)

njegove djelatnosti, godina osnivanja, povijesni i sadašnji razvoj i slično, čija će se financijska izvješća analizirati u ovom radu. Sljedeće poglavlje pruža detaljnije upoznavanje s navedenom problematikom financijskih izvještaja i izvještavanja s teorijskog motrišta gdje se nastoji objasniti pojam analize i njezin značaj, namjena i temeljni postupci kod financijskih izvještaja kao i njihova relevantnost u praksi. U ovom poglavlju, pažnja će se usmjeriti i na način manipulacije u financijskim izvještajima kao i na važnost informacija koje korisnici dobivaju iz financijskih izvještaja i analiza, a koje su im potrebne za uspješne, poslovne odluke. Isto tako, u ovom dijelu se upoznajemo s temeljnim financijskim izvješćima koja su mali poduzetnici dužni sastavljati, a to su bilanca, račun dobiti i gubitka, te bilješke uz financijske izvještaje.

Nastavak rada sastoji se od teorijskog i praktičnog dijela horizontalne i vertikalne analize financijskih izvještaja na primjeru navedenog društva „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o.“ prema podacima dostupnima na web stranici Fine odnosno *Registara godišnjih financijskih izvještaja* za razdoblje od 2015. do 2018. godine. U ovom poglavlju analiziraju se financijski izvještaji kroz postupak horizontalne i vertikalne analize bilance i računa dobiti i gubitka koja pruža uvid u strukturu i tendenciju kretanja bilančnih pozicija imovine, obveza, prihoda i rashoda kroz promatrano vremensko razdoblje. Nakon horizontalnih i vertikalnih analiza slijedi teorijski i praktični dio objašnjenja i istraživanja uspješnosti poslovanja i financijskom položaju određenog društva putem financijskih pokazatelja koji daju informacije o likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti društva odnosno koji daju uvid u poslovanje društva i budućim mogućnostima financiranja društva. U šestom, ujedno i posljednjem, zaključnom poglavlju iznosi se zaključak to jest osvrt provedene analize financijskih izvještaja „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“ odnosno cjelokupnog rada, te će se objediniti teorijski i praktični dio ovog diplomskog rada.

2. POVIJESNI RAZVOJ ARENATURIST RIBARSKE KOLIBE d.o.o.

Promatrano društvo s ograničenom odgovornošću Arenaturist Ribarska koliba d.o.o. (u daljem tekstu Društvo) osnovano je 2002. godine, kao poduzeće za ugostiteljstvo, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje strojeva i opreme, te turizam, no njezini sami počeci posežu u daleku prošlost na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće. Povijest promatranog društva nije nigdje zapisana, no prema pronađenom intervjuu s predsjednikom Hrvatskog sommelier kluba Frankom Lukežom na internet stranici HRT-a, pojasnio se povijesni razvoj „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o.“.

Po završetku Prvog svjetskog rata, Pula je bila pod austrijskom vlašću koja je investirala u nju želeći od nje stvoriti pomorsku luku, što je dovelo do širenja grada izvan njegovog središta. Razlog tog širenja ogleda se u izgradnji kuća na Verudi i Stoji, što dovodi do ubrzanog razvoja u pogledu građevine i kulture. U tom razdoblju nije bilo mjesta za ribare koji su gradili drvene kućice, barake ili strehe koje su služile kao njihovo utočište, no kako se grad širio, austrijska vojska je gradila svoje strateške položaje, pa su u čast ribara izgradili kamenu kuću i nazvali je njem. Fischerhütte, što je bilo i prvo, te ujedno i današnje ime našeg promatranog Društva. Kamena kuća odnosno Fischerhütte je u to vrijeme bilo gastronomsko, moderno i poznato odredište namijenjeno brojnim Puljanima tijekom austrijske uprave nad gradom kao i elitnijem, bogatijem društvu koji su bili česti posjetitelji, a koji su si taj „luksuzni restoran“ u to vrijeme mogli priuštiti. Pod elitnije društvo smatrali su se austrijski časnici na službi u Arsenalu ili stanovnici okolnih elitnih četvrti. Tadašnje osoblje restorana bilo je njemačke i austrijske nacionalnosti koje je sa sobom donijelo svoju kulturu, pa su u tom razdoblju posluživali njihove tradicionalne mesne specijalitete dok se riblja hrana smatrana egzotičnom hranom.

Slika 1. Ribarska koliba 1910. godine

Izvor: PALUBA INFO. *Pulom uzduž i popreko.* [website]: <http://www.paluba.info/smf/index.php?topic=6630.840> (pristupljeno 20.ožujka 2020.)

Tijekom 1918. do 1943. godine tadašnji naziv promatranog Društva promijenio se zbog procesa talijanizacije u Capanna del Pescatore radi primjene kulturne i etničke asimilacije, pa se tako u to vrijeme u Puli govorio talijanski jezik. Osim toga, 1919.-1920. godinu obilježava dolazak industrijalaca, te u tom razdoblju poznata Capanna del Pescatore gubi status uglednog, elitnog mjesta. Istovremeno s time, elita je otišla u grad, a sadašnja Ribarska koliba spadala je u kategoriju tratorija odnosno talijanskog stila prehrane koji je uglavnom bio manje formalniji od restorana, ali formalniji od „osteria“ , karakteristično za ovo mjesto bila je hrana s niskim cijenama i ležernom uslugom bez ispisanog jelovnika. U povijesti se pojavljuju i zapisi o velikom kamenom stolu koji je bio blizu Capanne del Pescatore, te je u tom vremenu bio smatran omiljenim mjestom za posjete izvan „grada“, to jest poznato izletišta odnosno mjesto susreta koje se posjećivalo danju zbog hlada uz more, a noću zbog romantične atmosfere zahvaljujući valovima, zvjezdanim nebom i brodicama. U današnje vrijeme Društvo najčešće posjećuju roditelji s djecom zbog modernog dječjeg parka u samoj šumi iznad restorana.

U zapisima o „Areni di Pola“ iz 1943.godine Capanna del Pescatore smatrana je poznatim okupljalištem, s izvrsnom gastronomijom u kojoj su se održavale brojne

priredbe, svečanosti i slično, iako tada još nije imala potrebnu, izgrađenu infrastrukturu. Značajnu godinu predstavlja 1953. u kojoj je zabilježen prvi posjet jugoslavenskog predsjednika Josipa Broza Tita, on je svoj posjet današnjoj Ribarskoj kolibi ponovio 1958. godine kada je imao susret s egipatskim predsjednikom Nasserom. Tijekom ovog razdoblja događaju se brojne promjene, no jedne od najvažnijih su ulaganja u pulski turizam. Ribarska koliba je u fazi kapitalne obnove te se grade prvi smještajni objekti dok se unutrašnjost restorana unaprjeđuje i modernizira. Putna infrastruktura koja je postojala samo do Verude u to vrijeme (specifično do Sacocorgiana), zahvaljujući dobro održavanom i dobro poznatom restoranu protekla se do restorana čak i prije, nego što je poznato turističko naselje Verudela uopće postojalo, no danas se proteže i do navedenog turističkog naselja, te danas Ribarska koliba ima i svoje dvije autobusne stanice istoimenog naziva iznad restorana. Ribarska koliba i hotel Riviera su 1970.godine bili namijenjeni za praktični rad i vježbu novih kuhara, te se od tad do danas njihovi smještajni i ugostiteljski objekt samo povećavaju i poboljšavaju. „Arenaturist d.d.“ osnovano je 1974. godine u Puli, udruživanjem 4 poduzeća, Medulinska riviera, Verudela, Riviera i Turist biro, te je navedeno društvo prema djelomičnom izvratku iz sudskog registra dana 18. lipnja 2002. godine osnovalo društvo „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“ koje je do tad pripadalo hotelu Rivieri odnosno smatrao se jednim njegovim dijelom, no prema djelomičnom izvratku iz sudskog registra iz 2019. godine „Arenaturist Ribarska koliba“ izmijenjena je izjavom osnivača dana 21. veljače 2003. godine odnosno izmijenila se prvobitna izjava osnivača gdje je postavljen jedini osnivač Društva „Sfinga d.o.o.“, osim toga izmijenili su se članovi uprave, članovi društva / osnivača i sjedište Društva, stoga stari podaci prestaju važiti.

Slika 2. 1953. godina jugoslavenski predsjednik Josip Broz Tito na terasi Ribarske kolibe

Izvor: PALUBA INFO. *Pulom uzduž i popreko.* [website]: <http://www.paluba.info/smf/index.php?topic=6630.840> (pristupljeno 20.ožujka 2020.)

2.1.ARENATURIST RIBARSKA KOLIBA d.o.o. DANAS

Arenaturist Ribarska koliba d.o.o. smatra se jednim od rijetkih ugostiteljskih objekata koji je kroz stoljeća i različite sustave uvijek ostao na istom mjestu, to jest i dalje je smješten na samom početku poluotoka Verudele, a danas se smatra poznatim opuštajućim „resortom“, okruženim šumom i morem koji čini jedinstveni obalni smještaj s 16 opremljenih soba i 10 luksuznih apartmana. Osim jedinstvenog i potpuno opremljenog smještaja ovaj „resort“ nudi i prekrasan pogled na more, brodice i ribare to jest na marinu iz modernog krovnog lounge bara pod nazivom „Vertigo“, vanjski bazen, te restoran Ribarsku kolibu poznatog i pod nazivom „Okus mora“ s raznovrsnim jelovnikom i mnogobrojnim ribljim specijalitetima čiju tradiciju posluživanja ukusne mediteranske kuhinje i vrhunskih istarskih, nagrađivanih vina u prekrasnom, ugodnom i povijesnom ambijentu čuva već stotinjak godina, osim toga

smatra se poznatim i poželjnim mjestom za razne svečanosti i zabave, pogotovo za vjenčanja.

Godišnje zapošljava oko 30 ljudi, od čega su više od polovice zaposleni na neodređeno dok su ostali zaposleni sezonski odnosno za sezonski rad, ali Društvo zapošljava i studente na raznim, potrebnim pozicijama, te nudi učeničku praksu u dogovoru sa školom za turizam i ugostiteljstvo. Kako je Društvo u suvremenim tržišnim uvjetima izloženo brojnim promjenama mora se neprestano prilagođavati kako bi opstalo, te se u cijelosti fokusira na zadovoljavanje želja i potreba sve zahtjevnijeg turističkog tržišta, pa tako i na podizanju kvalitete usluge koja dovodi do poboljšanja svoje pozicije na turističkom tržištu. Uz prethodno navedeno, Arenaturist Ribarska koliba d.o.o. orijentirana je na istovremeno podizanje ukupne kvalitete smještajnih kapaciteta i poboljšanja uspješnosti poslovanja.

Osnovna djelatnost Društva je ugostiteljstvo i turizam, a pored navedenog prema sudskom registru registrirano je i za obavljanje drugih djelatnosti kao što su mjenjački poslovi, poslovanje nekretninama, iznajmljivanje strojeva i opreme, bez rukovoditelja i predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo, kupnja i prodaja robe, ugostiteljska djelatnost, opskrba tom hranom, turistička djelatnost, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu i drugo dok je prema Nacionalnoj klasifikaciji promatrano Društvo registrirano pod odmarališta i slični objekti za kraći odmor sa sjedištem u Verudeli 16, Puli. Arenaturist Ribarska koliba d.o.o. je u cijelosti u privatnom vlasništvu.

3. POJAM, NAMJENA I TEMELJNI POSTUPCI KOD FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Analiza poslovanja društva „proizvodi“ informacije potrebne za upravljanje.² Pomoću analize se podaci iz financijskih izvještaja pretvaraju u informacije potrebne za upravljanje. Cilj financijskog izvještavanja je informiranje zainteresiranih korisnika o financijskom položaju i uspješnosti određenog društva.³ Zadatak analize poslovanja odnosno financijskih izvještaja određenog društva upravo je u tome da prepozna i iskoristi dobre osobine promatranog društva, ali i da prepozna slabosti koje se moraju ispraviti. Značajan dio za analiziranje poslovanja određenog društva zapisan je u financijskim izvještajima.

U ovom diplomskom radu za izvore financijskih izvještaja Društva, korištene su mrežne stranice *BISNODE FAST REPORT* i *FINE* odnosno *Registra godišnjih financijskih izvještaja* i Arenaturist Ribarska koliba d.o.o., te zahvaljujući odgovornim osobama u navedenom Društvu prikupljene su potrebne informacije za analizu. Kako bi se dobile potrebne informacije za upravljanje korišteni su ustupljeni bonitetni izvještaji, te financijski izvještaji i bilješke uz financijske izvještaje izraženi u službenoj valuti Republike Hrvatske, hrvatskoj kuni bez lipa, koji daju pregled svih relevantnih informacija Društva za odabrano, promatrano vremensko razdoblje kako bi se osigurala vjerodostojnost iskazanih podataka koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnosti održavati financijski položaj promatranog Društva, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Bonitet podrazumijeva kvalitetu poslovanja određenog društva odnosno sposobnost dobrog poslovanja čime se osigurava njegov opstanak i daljnji razvoj na tržištu.

Godišnji financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI) ili Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu koje donosi Odbor za standarde financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i fer prikaz financijskog

² Žager K., Žager, L. (1999.) *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: MASMEDIA.str.156.

³ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017.) *Analiza financijskih izvještaja-n načela-postupci-slučajevi-3.izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.str.91.92.

stanja i rezultata poslovanja Društva za određeno vremensko razdoblje sukladno zakonskim okvirima financijskog izvještavanja primjenjivog u Republici Hrvatskoj na male poduzetnike.⁴ Analizom financijskih izvještaja Društva koji su sastavljeni na osnovi povijesnog troška poslovanja, to jest ranije ostvarenim aktivnostima i rezultatima uočavaju se njegove slabosti koje bi menadžment trebao odgovarajućim postupcima otkloniti, poduzimajući razumne mjere radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i sličnih nezakonitosti, te utvrditi prednosti koje Društvo nastoji održati i iskoristiti u budućnosti kako bi se dobro i kvalitetno njime upravljalo, te kako bi se osigurala još veća uspješnost, financijska sigurnost, pa tako i u konačnici sam opstanak. Financijski izvještaji u ovom slučaju račun dobiti i gubitka, te bilanca temelje se na pretpostavci da će Društvo poslovati u budućnosti.

Prema članku 5. *Zakona o računovodstvu* na snazi od 8. travnja 2020. godine i pokazateljima na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici utvrđenim na kraju poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji pod malim poduzetnicima podrazumijevamo one koji nisu mikro poduzetnici i ne prelaze granične pokazatelje u dva od tri sljedeća uvjeta:

Tablica 1. Kriteriji za razvrstavanje malih poduzetnika

<i>Ukupna aktiva</i>	30.000.000,00 kn
<i>Prihod</i>	60.000.000,00 kn
<i>Prosječan broj radnika tijekom poslovne godine</i>	50 radnika

Izvor: Izrada autorice prema članku 5. *Zakona o računovodstvu*

Promatrano Društvo ima manje od 50 radnika tijekom poslovne godine, prihod je manji od navedenog dok ukupna aktiva prelazi granične pokazatelje, stoga možemo zaključiti da prema kriteriju za razvrstavanje Arenaturist Ribarska koliba d.o.o. ulazi pod male poduzetnike jer ne prelazi granične pokazatelje u dva od tri uvjeta odnosno zadovoljava dva od tri navedena uvjeta.

⁴ FINA. Financijski izvještaj. (2018.) *Odgovornost za financijske izvještaje*. str.3.

Kao mali poduzetnik i društvo s ograničenom odgovornošću Društvo je obveznik javne objave prema članku 4. Zakon o računovodstvu kao trgovačko društvo, i to za redovno poslovanje, te u slučajevima statusnih promjena, otvaranja stečajnog postupka ili pokretanja postupka likvidacije nad poduzetnikom. Kao mali poduzetnik Društvo je dužno radi javne objave dostaviti Registru godišnjih financijskih izvještaja kojeg vodi Fina godišnje financijske izvještaje i ostalu dokumentaciju po poduzetniku prema članku 30. Zakonu o računovodstvu:

- Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca)
- Račun dobiti i gubitka (u skraćenom obliku)
- Bilješke uz financijske izvještaje
- Pod ostalu dokumentaciju spada: Revizorsko izvješće- ako je obveznik revizije i Odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka⁵

Navedeni financijski izvještaji su međusobno povezani, te upućuju jedni na druge odnosno nadopunjavaju se.

Korisnicima financijskih izvještaja bitno je da su izvješća sastavljena prema općim načelima financijskog izvještavanja, drugim riječima računovodstvenim načelima:

- neograničenost vremena poslovanja
- nastanak događaja
- značajnost i sažimanje
- dosljednost (materijalnost)
- usporedivost
- opreznost
- prijeboj
- bilančni kontinuitet-početna bilanca
- odvojeno mjerenje stavki.⁶

⁵ FINA. *RGFI-javna objava*. [website]: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/jsp/prijavaKorisnika.jsp> (pristupljeno 11. travnja 2020.)

⁶ PROPISI.HR. *HSFI-1.3.Računovodstvena načela*. („Narodne novine“, broj 86/15). [website]: <http://www.propisi.hr/print.php?id=13784> (pristupljeno 17. travnja 2020.)

3.1. Temeljni financijski izvještaji i njihova relevantnost u praksi

Svaki poduzetnik sa sjedištem u Republici Hrvatskoj obavezan je voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema načelima urednog knjigovodstva, kako bi njegovi poslovi i stanje imovine bili vidljivi.⁷ Društva sastavljaju godišnje financijske izvještaje s ciljem da korisnicima pružaju realne i objektivne informacije o poslovanju kako bi ih upoznali s tadašnjim i dosadašnjim poslovanjem, te da tako potvrde svoju transparentnost i odnos prema javnosti. Sukladno s time, možemo zaključiti da je svrha financijskih izvještaja pružanje korisnih financijskih informacija korisnicima unutar i izvan društva, kao i razumijevanje samih. Takve informacije i/ili podaci interpretirani iz financijskih izvješća o djelotvornosti poslovanja poduzeća trebaju biti razumljivi i korisni jer su od velikog značaja velikom broju unutarnjih (vlasnici, menadžment, zaposlenici) i vanjskih (javnost, investitori, kreditori, poslovni partneri, znanstvenici, i slično...) korisnika kojima služe kao osnovica za planiranje, usmjeravanje, motiviranje, kontrolu, raspolaganje raspoloživim resursima i donošenje poslovnih odluka, iako im financijski izvještaji ne pružaju sve potrebne informacije pri donošenju ekonomskih odluka jer financijski izvještaju daju uglavnom informacije o financijskim učincima prošlih događaja i ne pružaju nefinancijske informacije. Vanjski korisnici osim navedenog, zainteresirani su i za informacije vezane za uspješnost poslovanja određenog društva kako bi zaštitili svoje interese. Prepoznate su specifične potrebe financijskog izvještavanja malih i srednjih poduzeća i specifični informacijski zahtjevi ove skupine gospodarstva. Međutim i dalje ostaje pitanje u kojoj mjeri mala i srednja poduzeća tako proizašle informacije koriste za povećanje kvalitete svoga poslovanja. U tom smislu valja naglasiti važnost analize financijskih izvještaja zbog povećanja sigurnosti i uspješnosti poslovanja⁸

Kako analize poslovanja najčešće koriste podatke iz financijskih izvještaja, važno je shvatiti i razumjeti njihove odluke, obuhvat i ograničenja prije, no što prosuđujemo na

⁷ NARODNE NOVINE. Zakon o računovodstvu. NN 90/1992. [website]: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1992_12_90_2331.html (pristupljeno 18. travnja 2020.)

⁸ Dečman, N. (2012.). FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI KAO PODLOGA ZA OCJENU SIGURNOSTI I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ. [website]: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=128746 (pristupljeno 25. kolovoza 2020.). str.447.

temelju podataka i zaključaka dobivenih iz izvještaja.⁹ Financijski izvještaji održavaju učinke prošlih i tekućih upravljačkih odluka, te se uglavnom sastoje od pretpostavki i načela neograničenosti vremenskog poslovanja to jest da će određeno društvo poslovati i u budućnosti. Sukladno navedenom, cilj financijskog izvještavanja očituje se u informiranju zainteresiranih unutarnjih i vanjskih korisnika o financijskom položaju društva kao i o uspješnosti njegova poslovanja. Računovodstvene informacije kao zarada određenog društva, profitabilnost, upravljanje imovinom, trenutni ulogi dioničara ako je riječ o dioničkom društvu i ostale korisne informacije sadržane su u temeljnim financijskim izvještajima, te kao takve osiguravaju vanjskim i unutarnjim korisnicima potrebne informacije.

Na temelju informacija proizašlih iz financijskih izvještaja ulagači donose odluke o kupnji ili prodaji ili čak držanju dionica određenog društva kao i vrijedi li uložiti ili posuditi novac određenom društvu, odnosno na temelju takvih informacija ulagači procjenjuju sadašnje, prošle i buduće događaje koje im donosi određeni ulog u društvu. Kako bi ulagači mogli identificirati pravilne i isplative odluke moraju usporediti financijske izvještaje kroz vrijeme kako bi mogli odrediti sam financijski položaj i uspješnost društva. Računovodstvene informacije proizašle iz financijskih izvještaja moraju prikazivati stvarni tijek poslovnog događaja društva tijekom vremena kako bi informacije potrebne korisnicima bile istinite i objektivne. Korisnici financijskih izvještaja kao što je na početku ovog potpoglavlja navedeno dijele se na unutarnje (interne) i vanjske (eksterne) korisnike. Unutarnji i vanjski korisnici imaju različite potrebe za informacijama ali te skupine korisnika ne raspolažu istim vrstama, opsegom i starosti informacija, pa su tako u pravilu, vanjski korisnici ograničeni u dostupnosti informacija.

Menadžment odnosno uprava smatra se najznačajnijim unutarnjim korisnikom uz zaposlenike. On odgovara za vjerodostojnost financijskih izvještaja, te je zainteresiran za prijeko potrebne informacije potrebne za poduzimanje i donošenje razumnih mjera i odluka za otklanjanje određenih slabosti, sprječavanje i otkrivanje pronevjere kao i sličnih nezakonitosti, pa tako i utvrđivanje prednosti koje društvo

⁹ A. Helfert, E. (1997.) *Tehnike financijske analize-sedmo izdanje*. Zagreb: Izdanje časopisa računovodstvo i financije; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. str.15.

nastoji iskoristiti i održati kako bi se kvalitetno njime upravljalo i time osigurala veća uspješnost, investiranje i slično, no uz navedeno informacije su mu potrebne i za kontrolu praćenja realizacije i izvršenja postavljenih dugoročnih ciljeva određenog društva, a u suprotnom ako se poslovanje ne odvija u skladu s postavljenim ciljevima, strategijama rasta i razvoja menadžment poduzima korektivne mjere. Kako bi se određeni ciljevi mogli ostvariti, menadžment mora definirati i utvrditi zadatke i poželjne rezultate koji omogućavaju ostvarenje postavljenih ciljeva. Uz maksimizaciju dobiti, najčešći cilj određenog društva je profitabilnost poslovanja odnosno zauzimanje odgovarajućeg tržišnog udjela ponudom kvalitetne usluge ili proizvoda. Odluke menadžmenta su od značajne važnosti jer utječu na sposobnost društva da podmiri svoje obveze, dobije kredite i slično.

Sukladno time, cjelovit proces upravljanja menadžmenta moguće je raščlaniti na četiri potprocesa od kojih je prvi planiranje odnosno utvrđivanje koji su ciljevi društva, te rezultata s moguću kojih se oni mogu ostvariti sukladno raspoloživim resursima, te stanju konkurencije i uvjetima okruženja¹⁰, zatim nastupa odlučivanje/organiziranje s pomoću kojeg se određuju poželjni rezultati, upravljanje/vođenje kojim se osigurava efikasnost provedbe određenih odluka i posljednji, četvrti potproces je kontrola provedenih odluka i rezultata.

Menadžment društva mora osigurati dividende vlasnicima ako je društvo dioničko, plaće zaposlenicima koji se uz menadžment smatraju unutarnjim korisnicima financijskih izvještaja, no osim toga menadžment mora djelotvorno angažirati imovinu koju su mu povjerali vlasnici. Njemu je u interesu da se društvo predstavi u što boljem „svjetlu“ kako bi se potencijalni poslovni partneri zainteresirali, te samim time sklopili poslove s društvom, kako bi investitori više ulagali, dobavljači bili sigurni da će im se njihove obveze podmiriti i slično. Na temelju navedenog, menadžment može zloupotrijebiti i uzrokovati nerealne financijske izvještaje kako bi sakrio njegov stvarni financijski položaj i uspješnost poslovanja. Rezultati pojedinih istraživanja pokazuju kako su osnovni motivi za manipulaciju financijskim izvješćima pridobiti što više tuđih

¹⁰ Peršić, M., Janković, S. (2006.) *Menadžersko računovodstvo hotela. Opatija*: Sveučilište u Rijeci; Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji; Zagreb:Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. str.8.

izvora financiranja, minimalizirati porezne terete, loše rezultate poslovanja, te osiguranje boljih kreditnih uvjeta.¹¹

Zaposlenici su zainteresirani za informacije o sposobnosti društva da osigura plaće i daljnju mogućnost zapošljavanja. Nadalje, neki zaposlenici zainteresirani su i za informacije u svrhu dionica društva u kojem rade, najčešće kako bi sami postali vlasnici udjela u tom društvu kao u slučaju našeg domaćeg, pulskog Uljanika. Uljanik možemo navesti kao stvarni primjer lošeg menadžmentskog upravljanja i zlouporabe nerealnih financijskih izvještaja koji su doveli do pokazivanja boljeg i uspješnijeg financijskog stanja od onog što zapravo stvarno jest, što je u konačnici dovelo do odluke o prestanku rada, odnosno likvidaciji i gubitku posla tisuću ljudi. Poslovni svijet nije imun na lažne financijske izvještaje koji se nazivaju „kreativni izvještaji.“ Ovi izvještaji su kreirani sa namjerom obmanjivanja ili lažnog prikazivanja stanja i rezultata, radi ostvarivanja nekog skrivenog cilja. Ovi financijski izvještaji sačinjavaju se nepoštovanjem načela bilanciranja, računovodstvenih standarda i falsificiranjem (MRS1: 2010: 87).¹²

Uvidom u izvršenu analizu poslovanja kroz određeno promatrano vremensko razdoblje zaposlenici i menadžment uočavaju koliko su uspješno upravljali to jest radili u određenom društvu.

Vanjski korisnici ovise o poslovanju i uspješnosti društva. Javnost, dobavljače, investitore, kreditore, poslovne partnere i slično smatramo vanjskim korisnicima jer se nalaze izvan društva, zato je kvalitetan sustav financijskog izvještavanja za njih od izuzetne važnosti jer njihova imovina, potraživanja i dodana vrijednost ovisi o informacija dobivenih iz financijskih izvještaja. Informacije iz financijskih izvještaja mogu pomoći javnosti osiguravajući im uvid u isplativost poslovanja društva tako da mogu razmisliti o mogućnosti budućeg zapošljavanja dok su investitori zainteresirani za realne i objektivne informacije koje pružaju uvid u poslovanje i sigurnost ulaganja

¹¹ Gabrić D., Miljko M.(2018.) RAČUNOVODSTVENE MANIPULACIJE U FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA PODUZEĆA – ISTRAŽIVANJE MOTIVACIJE I POTICAJA- Izvorni znanstveni članak. [website]: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=297753 (pristupljeno 25. kolovoza 2020.) str.5.

¹² Vukoja, B. (2018.) ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA I ODLUČIVANJE U PODUZEĆU- stručni rad. [website]: https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=302294 (pristupljeno 25.kolovoza.2020). str.3.

u određeno društvo kako bi mogli predviđati daljnje poslovanje odnosno ulaganje u budućnosti, ali tu je potrebno biti oprezan jer se okruženje i uvjeti u kojima se poslovalo u promatranom razdoblju mogu lako promijeniti. Samim time, investitore zanimaju informacije o visini dividende, riziku ulaganja, dobit po dionici i slično kako bi mogli procijeniti buduće kretanje svojih udjela u društvu i kako bi maksimizirali povrat na uloženo. Ključni interes vlasnika društva (u korporaciji su to dioničari) jest profitabilnost. Zato su vlasnici, odnosno dioničari određenog društva posebno zainteresirani za analizu pokazatelja ekonomičnosti i profitabilnosti. U ovom smislu profitabilnost znači prinos na uložena sredstva vlasnika što se ostvaruje nastojanjem menadžmenta.¹³

Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“ je kao što je u početku rada navedeno u cijelosti u privatnom vlasništvu, te su vlasniku od velike važnosti informacije koje govore o imovini na koju ostvaruju svoj prinos, a koju su povjerali menadžmentu. Za dobavljačima je od velike važnosti da društvo pruži informacije hoće li biti plaćeni u cijelosti i na vrijeme, u suprotnom ako se njihova dugovanja ne podmire na vrijeme dobavljači će zaustaviti narudžbe i dostave, što dovodi do problema u društvu jer ako društvo nema potrebnu robu ili ne dobije robu koju je naručilo, a koja mu treba za poslovanje kako će ono dalje poslovati? Dok je menadžmentu i vlasniku društva važno trajno i uspješno poslovanje, zajmodavci su zainteresirani za ulaganje sredstva u poslovanje od kojeg očekuju pozitivne, uspješne rezultate. Istodobno, moraju uzeti u obzir rizik neizvršenja obveza i povrat uložениh sredstva. Kako bi se zaštititi od rizika ne podmirenja obveza društva, jedan stupanj utvrđivanja zaštite je procjena je li poduzeće u stanju podmiriti svoje kratkoročne obveze, pa tako zajmodavce zanimaju informacije o likvidnosti i kreditnoj sposobnosti društva, kako bi mogli odobriti kredite dok država, jedinica lokalne samouprave, to jest porezna tijela nastoje utvrditi na temelju financijskih izvještaja pravu osnovicu za oporezivanje jer menadžment često nastoji oporezivu dobit prikazati u manjem iznosu, nego što ona zapravo jest.¹⁴

¹³ A. Helfert, E. (1997.) *Tehnike financijske analize-sedmo izdanje*. Zagreb: Izdanje časopisa računovodstvo i financije; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika. str.91.

¹⁴ Ibidem. str.99.

Naposljetku, u nastavku će pojedinačno i ukratko biti objašnjeni iznad navedeni godišnji financijski izvještaji po poduzetniku koji se koriste za istraživanje i analizu Društva, pri čemu bi se bolje razumjele mogućnosti i uloga informacija potrebnih u ovom radu.

3.1.1. Izvještaj o financijskom položaju (Bilanca)

Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje imovinu koja je angažirana u društvo, te kojom poduzeće raspolaže i od kojeg očekuje buduće ekonomske koristi, obveze odnosno postojeće dugove društva i kapital odnosno ostatak koji preostaje poduzetniku nakon što podmiri obveze u određenom trenutku, najčešće na kraju fiskalne godine, pri čemu se još naziva i izvještaj o financijskom položaju jer služi kao osnova za ocjenu sigurnosti poslovanja i stanje određenog društva/poduzeća, to jest pruža informacije o financijskom položaju društva.

Izvještaj o financijskom položaju je statičan jer prikazuje stanje na dan koji je pripremljen, ali i kumulativan jer prikazuje učinke svih odluka i transakcija koje su se dogodile i obračunale do kraja fiskalne godine. Sastavlja se za svaku poslovnu godinu, a sastoji se od dva dijela aktive i pasive. Bilančna ravnoteža ogleda se u ravnoteži aktive i pasive što zapravo znači da imovina mora biti jednaka izvorima iz kojih se financira ¹⁵ to jest ukupna, angažirana imovina društva mora biti jednaka obvezama i kapitalu, pomoću kojih je imovina dobavljena. Prema navedenom, prilikom njezinog sastavljanja treba se voditi računa da navedena aktiva i pasiva budu izjednačene, pa tako je:

$$\mathbf{AKTIVA=PASIVA \text{ ili } IMOVINA=OBVEZE+KAPITAL.}$$

¹⁵ Peruško, T., Galant, A. (2019./2020.): *POSLOVNO RAČUNOVODSTVO*. Osnove financijskog izvještavanja-pozicioniranje elemenata financijskih izvještaja u bilanci, izvještaju o dobiti, novčanim tokovima, promjenama glavnice i bilješkama, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“ Pula

3.1.2. Izvještaj o dobiti (*Račun dobiti i gubitka*)

Dok je bilanca, odnosno izvještaj o financijskom položaju statički jer prikazuje situaciju u određenoj točki vremena, izvještaj o dobiti je dinamički, zbirni računovodstveni izvještaj prihoda i rashoda društva u promatranom/izvještajnom razdoblju koji korisnicima osigurava informacije o uspjehu i prikazuje aktivnosti poduzeća, to jest daje informacije o ostvarenim prihodima, rashodima, ostvarenoj dobiti ili gubitku poslovanja, odnosno rezultatu poslovanja za određeno obračunsko razdoblje, odnosno prikazuje promjene ekonomskih kategorija u određenom promatranom razdoblju koje ukazuju da li društvo posluje profitabilno. Financijski rezultat poslovanja određenog društva / poduzeća može biti pozitivan koji povećava vrijednost kapitala, a nastaje ako su prihod veći od rashoda, a ukoliko su oni manji od rashoda onda se ostvaruje gubitak, to jest negativan financijski rezultat poslovanja. Izvještaj o dobiti prikazuje učinke upravljačkih poslovnih odluka na djelotvornost poslovanja i ostvoreni financijski rezultat u određenom vremenskom razdoblju. Nužan je dodatak bilanci jer pruža informacije potrebne pri procjeni rezultata.

Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obveza i to onog koji će kasnije imati utjecaja na promjene u visini (povećanju) kapitala dok rashodi nastaju kao posljedica trošenja, odnosno smanjenje imovine ili povećanje obveza.¹⁶

3.1.3. Bilješke uz financijske izvještaje

Bilješke uz financijske izvještaje predstavljaju detaljnu razradu i dopunu pojedinih stavaka izvještaja o financijskom položaju (bilance), računa dobiti i gubitka i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o novčanim tokovima, te izvještaja o promjenama kapitala.¹⁷ Osim toga, u bilješkama se može prikazati prosječan broj zaposlenih kao i čitav niz različitih korisnih informacija. Bilješke sadrže sve detalje kojima se rasterećuju i dodatno pojašnjavaju financijski izvještaji, a sadržaj takvih bilješki određen je standardima financijskog izvještavanja (MSFI/HSFI). Sadržavaju dodatno

¹⁶ Žager K., Žager, L. (1999.) *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: MASMEDIA.str.47.-49.

¹⁷ Peruško, T., Galant, A. (2019./2020.): *POSLOVNO RAČUNOVODSTVO*. Osnove financijskog izvještavanja-pozicioniranje elemenata financijskih izvještaja u bilanci, izvještaju o dobiti, novčanim tokovima, promjenama glavnice i bilješkama, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“ Pula

pojašnjene potrebne informacije koje se direktno ne vide iz promatranih određenih financijskih izvještaja, a koje su potrebne za njihovo razumijevanje. Tako, primjerice, u bilješkama trebaju biti prikazana eventualna odstupanja kao i razlozi takvih odstupanja od postavljenih metoda. Sastavljanje kao i prezentiranje dodatnih informacija sadržanih u bilješkama pridonose kvaliteti i upotrebljivosti prikazanih računovodstvenih informacija.

4.HORIZONTALNA I VERTIKALNA ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Razmatranje poslovanja Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. izvršeno je se na temelju izvještaja o financijskom položaju (bilanci), izvještaja o dobiti (račun dobiti i gubitka), te bilješkama uz financijske izvještaje u određenom promatranom razdoblju koji se međusobno nadopunjuju. Rok za dostavu GFI-a za statističke i druge potrebe je 30. lipnja 2020. godine, a u svrhu javne objave u roku od osam mjeseci od isteka poslovne godine. Obje je obveze moguće ispuniti istovremeno, do 30. lipnja, predajom GFI-a za statističke i druge potrebe, te u svrhu javne objave.¹⁸ Prilikom prikupljanja potrebnih podataka, naišlo se na problem s dostupnosti odnosno transparentnosti najnovijih podataka, to jest financijskih izvještaja za prethodnu 2019. godinu zbog globalne pandemije, iako je rok za dostavu/predaju godišnjih financijskih izvještaja 2019. godine za statističke i druge potrebe bio 30. lipnja 2020. godine, podaci za prethodnu, 2019. godinu još nisu javno dostupni na web stranicama FINE, te se nisu mogli koristiti u ovom radu, pa nisu uzeti niti uzeti u obzir.

Kroz analizu financijskih izvještaja primjenjuju se različita analitička sredstva i različite tehnike pomoću kojih se promatrani podaci pretvaraju u korisne i potrebne informacije za upravljanje poslovanjem kao i donošenje odluka u daljnjem poslovanju Društva na temelju prethodno ostvarenih rezultata. U ovom diplomskom radu financijska analiza Društva sagledava pozicije unutar trgovačkog društva, to jest uspoređuju se podaci na vremenskoj osnovi ili podaci za različite kategorije financijskih izvještaja, pri čemu se u postupku ove analize analiziraju financijski izvještaji kroz postupak vertikalne analize na temelju strukturnih financijskih izvještaja i horizontalne na temelju komparativnih financijskih izvještaja koji pružaju uvid u strukturu imovine, obveza, prihoda i rashoda kroz promatrano vremensko razdoblje. Horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvještaja su temeljni instrument i postupak analize financijskih izvještaja.¹⁹ Analiza financijskih izvještaja koja

¹⁸ FINA. Predaja godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika za 2019. godinu. (2020.)[website]: <https://www.fina.hr/-/predaja-godisnjih-financijskih-izvjestaja-poduzetnika-za-2019.-godinu> (pristupljeno 25.kolovoza 2020.)

¹⁹ Tintor, Ž. (2020.) ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA U FUNKCIJI DONOŠENJA KVALITETNIJIH POSLOVNIH ODLUKA- pregledni rad. [website]:

omogućava uspoređivanje podataka kroz dulje vremensko razdoblje da bi se otkrile tendencije i dinamika promjena bilančnih pozicija (financijskih podataka) uobičajeno se naziva horizontalnom analizom.²⁰

Horizontalna analiza na temelju komparativnih financijskih izvještaja donosi zaključak o kretanjima promjena kroz više obračunsko promatrano razdoblje između najmanje dva ili više promatrana vremenska razdoblja, te ukazuje na problematična područja poslovanja unutar promatranog Društva. Temeljem uočenih promjena u financijskim izvješćima prosuđuje se kakva je sigurnost i uspješnost poslovanja Društva. Kod komparativnih financijskih izvješća najčešće se jedna godina uzima kao bazna, te se ostale godine razmatraju u odnosu na nju. Izračun relativne promjene potreban za horizontalnu analizu:

$$\% \text{ POSTOTNA PROMJENA} = \text{TEKUĆA GODINA} / \text{PRETHODNA GODINA} - 1 * 100$$

Vertikalna analiza usmjerena je razmatranje strukture financijskih izvještaja.²¹ Za razliku od horizontalne analize, vertikalna se analiza temelji na strukturnim financijskim izvještajima i predstavlja oblik analize kod koje se uspoređuju pojedine pozicije financijskih izvještaja s određenom pripadajućom ukupnom veličinom, drugim riječima omogućava uvid u strukturu financijskih izvještaja tijekom najčešće jedne godine. Formula za izračun postotaka udjela pojedinih pozicija aktive i pasive u ukupnoj vrijednosti aktive, to jest pasive:

$$\% \text{ POSTOTAK UDJELA} = \text{VRIJEDNOST POJEDINE POZICIJE AKTIVE, TO JEST PASIVE} / \text{UKUPNA VRIJEDNOST UKUPNE PASIVE, TO JEST AKTIVE} * 100$$

Uobičajeno se kod bilance ukupna aktiva i pasiva izjednačavaju sa 100%, što znači da se ostale pojedine pozicije bilance izračunavaju kao postotak od ukupne aktive ili pasive dok se kod računa dobiti i gubitka, ukupni prihodi i ukupni rashodi izjednačavaju sa 100%, što znači da se ostale pojedine pozicije računa dobiti i

https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=347946 (pristupljeno 25. kolovoza 2020.) str.90.

²⁰ Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008.) *Analiza financijskih izvještaja-2.prošireno izdanje*. Zagreb: MASMEDIA. str.228.

²¹ Ibidem.str.239.

gubitka izračunavaju kao postotak u ukupnim prihodima odnosno ukupnim rashodima.²²

Uz horizontalnu i vertikalnu analizu na temelju financijskih izvještaja, vanjskim i unutarnjim korisnicima je na raspolaganju i analiza putem pokazatelja, pa će tako u nastavku poglavlja, biti najprije prikazana horizontalna i vertikalna analiza bilance i računa dobiti i gubitka na primjeru odabranog Društva i naposljetku analiza financijskih pokazatelja koji daju informacije o likvidnosti, zaduženosti, aktivnosti, ekonomičnosti i profitabilnosti promatranog Društva odnosno daju uvid u poslovanje i buduće mogućnosti financiranja kao i uspješnost samog poslovanja.

4.1. Analiza izvještaja o financijskom položaju Društva

U nastavku poglavlja, nakon teorijskog motrišta, grafički i tablični podaci, te usporedbe bit će isto tako teorijski objašnjene u cilju jednostavnijeg razumijevanja provedene analize na konkretnom primjeru, u ovom slučaju Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o., te će u konačnici biti dan zaključan o provedenoj cjelokupnoj analizi navedenog Društva.

4.1.1. Komparativni financijski izvještaj o financijskom položaju i postupak horizontalne analize

Na temelju financijskih izvještaja Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. proveden je komparativni financijski izvještaj o financijskom položaju i postupak horizontalne analize koji pružaju uvid u tendenciju kretanja i dinamiku bilančnih pozicija Društva u razdoblju od 2016. do 2018. godine. Podaci dobiveni analizom prikazani su kroz postotak relativne promjene.

²² Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017.) *Analiza financijskih izvještaja- načela-postupci-slučajevi-3.izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

Tablica 2. Komparativna bilanca promatranog Društva

AKTIVA (izražena u % promjene u odnosu na prethodnu godinu)			
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-	-	-
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	-4,7932%	10,8320%	40,2678%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	30,1320%	34,6273%	85,8124%
1. Izdaci za razvoj	-	-	-
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	-	0,0000%	1797,3791%
3. Goodwill	-	-	-
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	-	-	-
5. Nematerijalna imovina u pripremi	-	36,8000%	1,6244%
6. Ostala nematerijalna imovina	-100,0000%	-	-
II. MATERIJALNA IMOVINA	-5,1084%	10,6440%	40,4241%
1. Zemljište	0,0000%	0,0000%	115,1138%
2. Građevinski objekti	-4,5063%	1,5691%	44,5055%
3. Postrojenja i oprema	-56,3693%	282,4385%	57,7879%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	-	20959,7826%	-10,0000%
5. Biološka imovina	-75,0000%	0,0000%	-100,0000%
6. Predumovi za materijalnu imovinu	0,0000%	0,0000%	0,0000%
7. Materijalna imovina u pripremi	39,5192%	57,6443%	-100,0000%
8. Ostala materijalna imovina	-	-	-
9. Ulaganje u nekretnine	-	-	-
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	38,8842%	0,0000%	-100,0000%
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	-	-	-
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	38,8842%	0,0000%	-100,0000%
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	-	-	-
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-
5. Ulaganja u vrijednosne papire	-	-	-
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	-	-	-
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	-	-	-
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	-	-	-
IV. POTRAŽIVANJA	-100,0000%	-	-
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	-100,0000%	-	-
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	-	-	-
3. Ostala potraživanja	-	-	-
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-	-
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	45,9019%	10,4969%	131,5177%
I. ZALIHE	11,8154%	-15,6897%	18,7125%
1. Sirovine i materijal	-21,0092%	40,3892%	17,7031%
2. Proizvodnja u tijeku	-	-	-
3. Gotovi proizvodi	-	-	-
4. Trgovačka roba	-91,2209%	-34,4426%	153,4010%

5. Predujmovi za zalihe	1182,6258%	-100,0000%	-
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-
7. Biološka imovina	-	-	-
II. POTRAŽIVANJA	73,4130%	10,7803%	121,3635%
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	-	-80,8062%	-100,0000%
2. Potraživanja od kupaca	6,1853%	96,5808%	-85,9610%
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	-	-	-
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	-	-	-
5. Potraživanja od države i drugih institucija	73,8443%	-100,0000%	-
6. Ostala potraživanja	-92,6950%	80,4400%	30721,2813%
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA	41,7801%	-6,2138%	-79,6661%
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	-	-	-
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	50,5279%	-5,0630%	-100,0000%
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	-	-	-
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-
5. Ulaganja u vrijednosne papire	-	-	-
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	11,2446%	-41,3580%	729,3632%
7. Ostala financijska imovina	-79,8562%	31,7728%	-100,0000%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	-37,0190%	377,7620%	867,3584%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	138,3575%	-66,8195%	0,0000%
E) UKUPNO AKTIVA	-0,6024%	10,5951%	50,8984%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	-
PASIVA (izražena u % promjene u odnosu na prethodnu godinu)			
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.
A) KAPITAL I REZERVE	13,8067%	-68,0443%	727,8246%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	0,0000%	0,0000%	0,0000%
II. KAPITALNE REZERVE	-	-	-100,0000%
III. REZERVE IZ DOBITI	-	-	-
1. Zakonske rezerve	-	-	-
2. Rezerve za vlastite dionice	-	-	-
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	-	-	-
4. Statutarne rezerve	-	-	-
5. Ostale rezerve	-	-	-
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	-
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	30,0492%	7,4440%	15,2322%
1. Zadržana dobit	-	-	-
2. Preneseni gubitak	30,0492%	7,4440%	15,2322%
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-67,7831%	119,8557%	416,8850%
1. Dobit poslovne godine	-	-	-
2. Gubitak poslovne godine	-67,7831%	119,8557%	416,8850%
VII. MANJINSKI INTERES	-	-	-
B) REZERVIRANJA	-	-	-
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	-	-	-

2. Rezerviranja za porezne obveze	-	-	-
3. Druga rezerviranja	-	-	-
C) DUGOROČNE OBVEZE	-1,0119%	80,2953%	77,7888%
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	-	-	-
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	-1,0119%	80,2953%	51,8884%
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-	-	-
4. Obveze za predujmove	-	-	-
5. Obveze prema dobavljačima	-	-	-
6. Obveze po vrijednosnim papirima	-	-	-
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-
8. Ostale dugoročne obveze	-	-	-
9. Odgođena porezna obveza	-	-	-
D) KRATKOROČNE OBVEZE	3,5899%	-91,3996%	115,3826%
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	-	-	-
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	11,8718%	-100,0000%	-
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-	-	-
4. Obveze za predujmove	-	1805,1712%	-79,5388%
5. Obveze prema dobavljačima	-50,6248%	-25,0306%	238,1991%
6. Obveze po vrijednosnim papirima	-	-	-
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-
8. Obveze prema zaposlenicima	-21,5586%	105,8627%	-8,5878%
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	60,6950%	123,9708%	-20,8581%
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	-	-	-
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	-	-	-
12. Ostale kratkoročne obveze	-100,0000%	-	-
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	-	-	-
F) UKUPNO PASIVA	-0,6024%	10,5951%	50,8984%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	-

Izvor: Izrada autorice prema financijskim izvještajima „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. „

U tablici 2: Komparativna bilanca promatranog Društva pružen je uvid u dinamiku bilančnih pozicija kroz 4 godine, odnosno za razdoblje od 2015. do 2018. godine. U nastavku su uočene promjene tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu detaljno objašnjene. Važno je istaknuti da je 2016. godina promatra u odnosu na 2015. godinu koja nije navedena u bilanci.

Polazeći od aktive, iz navedene tablice vidljivo je kako dugotrajna imovina ostvaruje pozitivnu dinamiku kretanja kroz cjelokupno promatrano razdoblje izuzev 2016. godine kada pozicija ostvaruje smanjenje vrijednosti u odnosu na prethodnu godinu. Izraženiji rast ostvaruje u posljednjoj, promatranoj 2018. godini. Posljedica / razlog rasta pozicije dugotrajne imovine u posljednjoj godini, vidljiva je kod nešto naglašenijeg porasta pozicija nematerijalne i materijalne imovine. Kod pozicije nematerijalne imovine vidljiv je trend rasta vrijednosti kroz cjelokupno promatrano razdoblje. Unutar same pozicije, najznačajnije povećanje vrijednosti vidljivo je u 2018. godini kod koncesija, patenta, licencija, robnih i uslužnih marki, softvera te ostalih prava od 1797,38% u odnosu na prethodnu 2017. godinu zbog značajnijih ulaganja na tuđim sredstvima, te ulaganja u računalne programe. Pozicija nematerijalne imovine u pripremi bilježi povećanje vrijednosti 2017. godine za 36,80% dok se u 2018. godini ona povećava samo za 1,62% u odnosu na prethodnu 2017. godinu.

Pozicija materijalne imovine, kao i pozicija nematerijalne imovine bilježi kontinuirani trend rasta vrijednosti kroz promatrano razdoblje izuzev 2016. godine kada bilježi smanjenje vrijednosti. Najznačajniji porast vrijednosti navedena pozicija bilježi 2018. godine kada je zabilježen porast od 40,42% u odnosu na prethodnu, 2017. godinu, a razlog porasta vidljiv je kod porasta vrijednosti zemljišta, građevinskih objekata te postrojenja i opreme. Pozicija zemljišta kroz cjelokupno promatrano razdoblje bilježi 0% promjene, te iznosi 1.635.548,00 kn dok se izuzetak uočava u 2018. godini kada je zabilježen porast vrijednosti za 115,11% u odnosu na prethodnu godinu, te je tada iznos pozicije iznosio 3.518.290,00 kn. Pozicija građevinskih objekata bilježi porast vrijednosti u 2017. i 2018. godini, no izraženiji porast uočava se u posljednjoj promatranoj godini kada se ostvaruje porast od 44,51% u odnosu na 2017. godinu. Pozicije materijalne imovine u pripremi, te biološke opreme u 2018. godini bilježe smanjenje vrijednosti za -100,00% jer promatrano Društvo u toj godini ne posjeduje navedene pozicije. Predujmovi za materijalnu imovinu ne mijenjaju svoju dinamiku kretanja, te oni za cjelokupno promatrano razdoblje iznose 427.794,00 kn. Kod pozicije postrojenja i opreme, najznačajnija dinamika kretanja uočava se u 2017. godini kada je zabilježen porast vrijednosti za 282,44% u odnosu na prethodnu 2016. godinu dok se u sljedećoj 2018. godini isto bilježi porast vrijednosti, iako je manji od

prethodne godine. Pozicija alata, pogonskog inventara i transportnih sredstva bilježi najznačajniji porast vrijednosti u 2017. godini kada se vrijednost navedene pozicije povećala za 20.959,78% u odnosu na 2016. godinu, no u nastavku promatranog razdoblja odnosno u 2018. godini bilježi pad vrijednosti za 10%.

Pozicija dugotrajne financijske imovine, bilježi promjenjiv trend kretanja kroz promatrano razdoblje. Unutar same, promatrane pozicije vidljivo je da dani zajmovi povezanim poduzetnicima bilježe porast vrijednosti u 2016. godini za 38,88% u odnosu na godinu ranije dok u 2017. godini vrijednost ove pozicije ostaje ista kao u prethodnoj godini.

Društvo nema potraživanja od povezanih poduzetnika u 2016. godine, te njezina vrijednost iznosi 0,0 kn, samim time pozicija dugoročnih potraživanja, bilježi pad vrijednosti u 2016. godini u odnosu na godinu ranije, kada je vrijednost iznosila 25.730,00 kn.

Nakon dugotrajne imovine, uočavaju se promjene dinamike kretanja kod pozicije kratkotrajne imovine. Navedena pozicija, bilježi stabilan, pozitivan trend kretanja kroz promatrano razdoblje. Unutar same pozicije kratkotrajne imovine, vidljivo je da novac u banci i blagajni pridonosi povećanju vrijednosti kratkotrajne imovine, ali i povećanje potraživanja. Pozicija zaliha, bilježi pozitivno kretanje kroz promatrano razdoblje, izuzev 2017. godine kada je ostvareno smanjenje od 15,69%. Unutar same pozicije zaliha, u posljednjoj promatranog godini pozicije sirovine i materijali, proizvodnja u tijeku, te trgovačka roba bilježe porast vrijednosti. Trgovačka roba bilježi negativan trend kretanja 2016. i 2017. godine, no 2018. godine ostvaren porast od 153,40%.

Pozicija potraživanja, bilježi pozitivno kretanje kroz cjelokupno promatrano razdoblje, no 2018. godine bilježi izraženiji porast vrijednosti od 121,36% u odnosu na prethodnu godinu. Unutar same pozicije, vidljivo je kako je najizraženija pozicija, pozicija ostalih potraživanja koja 2018. godine bilježi nagli, izraženiji porast od 30.721,28% dok pozicija potraživanja od kupaca, bilježi pozitivan trend kretanja uz izuzetak 2018. godine kada je ostvareno smanjenje vrijednosti od 85,96%. Potraživanja od povezanih poduzetnika bilježe negativan trend kretanja. Pozicija

potraživanja od države i drugih institucija u 2016. godini ostvaruje porast za 73,84% dok je 2017. godine trend rasta prekinut.

Pozicija kratkotrajne financijske imovine bilježi negativan trend kretanja izuzev 2016. godine kada bilježi povećanje vrijednosti. Unutar same pozicije, vidljivo je kako pozicija danih zajmova povezanim poduzetnicama ostvaruje negativan trend kretanja kroz promatrano razdoblje dok pozicija danih zajmova, depozita i slično bilježi promjenjivu dinamiku kretanja, naime izmjenjuju se pozitivna i negativna kretanja pozicije. U 2017. godini pozicija danih zajmova, depozita i slično ostvaruje smanjenje od 41,36% u odnosu na prethodnu godinu, a najznačajniji porast ostvaruje 2018. godine od 729,36%. Ostala financijska imovina bilježi negativnu dinamiku kretanja osim u 2017. godini kada ostvaruje porast vrijednosti od 31,77% u odnosu na 2016. godinu.

Pozicija novca u banci i blagajni ostvaruje kontinuirani trend rasta posljednje dvije godine, uz iznimku 2016. godine kada pozicija ostvaruje smanjenje vrijednosti u odnosu na 2015. godinu od 37,02%. U posljednjoj, promatranoj godini pozicija ostvaruje najznačajniji porast od 867,36%.

Posljednja pozicija unutar aktive odnosi se na poziciju plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunatih prihoda koja u 2016. godini ostvaruje porast vrijednosti od 138,36% u odnosu na 2015. godinu, no ta vrijednost se 2017. godine smanjuje od 66,82%. U posljednjoj godini vrijednost pozicije ostaje ista kao i 2017. godine, te iznosi 17.662,00 kn.

Na temelju provedene analize dinamike kretanja bilančnih pozicija aktive Društva, može se zaključiti kako pozicija bilježi pozitivan, kontinuirani rast kroz cjelokupno promatrano razdoblje.

Polazeći od pasive, iz navedene tablice vidljivo je kako pozicija kapitala i rezervi bilježi promjenjivi trend kretanja. Pozicija ostvaruje najznačajniji porast u posljednjoj, promatranoj 2018. godini od 727,82%. Posljedica izraženijeg porasta vrijednosti pozicije kapitala i rezervi u posljednjoj godini, vidljiva je kod izraženijeg porasta pozicije gubitka poslovne godine. Pozicija temeljnog kapitala se ne mijenja, to jest

vrijednost temeljnog (upisanog) kapitala iznosi 2.378.800,00 kn kroz cjelokupno promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine. Društvo posluje s negativnim financijskim rezultatom poslovanja, te je vidljivo kako se negativni financijski rezultat, to jeat gubitak povećava kroz promatrano vremensko razdoblje, naime pozicija prenesenog gubitka bilježi pozitivan, kontinuirani trend kretanja kao i pozicija gubitka poslovne godine. No, kod pozicije gubitka poslovne godine uočava se i smanjenje vrijednosti pozicije od 67,78% u 2016. godini. Iz navedenog se može zaključiti kako Društvo ne ostvaruje zadovoljavajući trend kretanja financijskog rezultata poslovanja.

Pozicija dugoročnih obveza, ostvaruje negativno kretanje pozicije u 2016. godini dok pozitivno kretanje pozicije ostvaruje u posljednje dvije godine, 2017. i 2018. godini. Najznačajniji porast vrijednosti, ostvaruje 2017. godine od 80,30%. Unutar same pozicije dugoročnih obveza, vidljivo je da je najznačajnija pozicija, pozicija obveza za zajmove, depozite i slično. Navedena pozicija ostvaruje promjenjivu dinamiku kretanja, pa tako u posljednje dvije godine bilježi trend rasta, osim u 2016. godini kada ostvaruje smanjenje vrijednosti od 1,01%.

Pozicija kratkoročnih obveza, kao i pozicija dugoročnih bilježi promjenjivi trend kretanja pozicija. U 2016. i 2018. godini pozicija ostvaruje porast dok 2017. godine ostvaruje smanjene od 91,40%. Najznačajniji porast vrijednosti kratkoročne obveze ostvarile su 2018. godine od 115,38%. Posljedica tog porasta vidljiva je kod pozicije obveza prema dobavljačima koje obveze bilježe negativan trend kretanja, izuzev 2018. godine kada se ostvaruje izraženiji trend povećanja od 238,20%. Pozicija obveza prema zaposlenicima predstavlja promjenjivu dinamiku kretanja, pa tako u 2016. i 2018. godini bilježi negativan trend kretanja dok 2017. godine ostvaruje povećanje vrijednosti od 105,86%. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja bilježe porast vrijednosti 2016. i 2017. godine dok 2018. godine ova pozicija ostvaruje smanjenje vrijednosti od 20,86% Obveze za predujmove, izraženiji porast bilježe 2017. godine kada je iznosio 1.805,17%, te potom bilježi smanjenje vrijednosti od 79,54%. Pozicija obveza za zajmove, depozite i slično zauzima relativno mali strukturni dio, te poradi toga ne utječe na dinamiku kretanja pozicije kratkoročnih obveza.

Na temelju provedene analize dinamike kretanja bilančnih pozicija pasiva Društva, može se zaključiti kako pozicija bilježi pozitivan, kontinuirani rast kroz cjelokupno promatrano razdoblje kao i kod ukupne aktive.

Nakon provedene horizontalne analize bilance promatranog Društva za razdoblje od 2015. do 2018. godine, može se zaključiti kako Društvo bilježi izraženiji porast vrijednosti kratkoročnih i dugoročnih obveza, to jest ukupnih obveza uz istovremeni porast ukupne imovine. Iz navedenog se može zaključiti kako je taj porast imovine financiran iz tuđih izvora financiranja, što rezultira daljnjim smanjenjem financijske sposobnosti Društva, odnosno povećava se stupanj zaduženosti.

Također, kod financijski rezultata poslovanja Društva vidljivo je kako se radi o dinamici porasta negativnog financijskog rezultata. Kao konačni zaključak može se navesti kako Društvo kroz promatrano razdoblje bilježi pogoršanje poslovanja.

4.1.2. Strukturni financijski izvještaj o financijskom položaju i postupak vertikalne analize

Na temelju financijskog izvještaja o financijskom položaju Društva provedena je strukturna bilanca promatranog Društva i postupak vertikalne analize. Pod vertikalnom analizom podrazumijeva se uspoređivanje pozicija financijskih izvještaja u jednoj godini, kroz određeno promatrano razdoblje koje pružaju informacije o kretanju bilančnih pozicija i njihovoj strukturi. U financijskom izvještaju o financijskom položaju pasiva i aktiva su jednake, što znači da su sve pozicije razmatrane kao postotak/udio u strukturi ukupne aktive, to jest ukupne pasive. Podaci dobiveni analizom prilikom zaključivanja zaokruženi su na dva decimalna mjesta.

Tablica 3. Strukturna bilanca promatranog Društva

AKTIVA				
Naziv pozicije	2015.	2016.	2017.	2018.
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	-	-	-	-
B) DUGOTRAJNA IMOVINA	91,9271%	88,0513%	88,2399%	82,0236%
I. NEMATERIJALNA IMOVINA	0,6990%	0,9151%	1,1140%	1,3718%
1. Izdaci za razvoj	-	-	-	-

2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	-	0,0540%	0,0489%	0,6143%
3. Goodwill	-	-	-	-
4. Predumovi za nabavu nematerijalne imovine	-	-	-	-
5. Nematerijalna imovina u pripremi	-	0,8611%	1,0652%	0,7173%
6. Ostala nematerijalna imovina	0,6990%	-	-	0,0401%
II. MATERIJALNA IMOVINA	90,7430%	86,6293%	86,6677%	80,6518%
1. Zemljište	7,7773%	7,8244%	7,0748%	10,0856%
2. Građevinski objekti	73,6593%	70,7663%	64,9908%	62,2375%
3. Postrojenja i oprema	4,3489%	1,9089%	6,6011%	6,9025%
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	-	0,0018%	0,3352%	0,1999%
5. Biološka imovina	0,0190%	0,0048%	0,0043%	-
6. Predumovi za materijalnu imovinu	2,0342%	2,0466%	1,8505%	1,2263%
7. Materijalna imovina u pripremi	2,9043%	4,0766%	5,8108%	-
8. Ostala materijalna imovina	-	-	-	-
9. Ulaganje u nekretnine	-	-	-	-
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	0,3627%	0,5068%	0,4583%	-
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	-	-	-	-
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	0,3627%	0,5068%	0,4583%	-
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	-	-	-	-
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-	-
5. Ulaganja u vrijednosne papire	-	-	-	-
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	-	-	-	-
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	-	-	-	-
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	-	-	-	-
IV. POTRAŽIVANJA	0,1224%	-	-	-
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	0,1224%	-	-	-
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	-	-	-	-
3. Ostala potraživanja	-	-	-	-
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	-	-	-	-
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA	7,9667%	11,6940%	11,6837%	17,9258%
I. ZALIHE	1,3359%	1,5028%	1,1456%	0,9013%
1. Sirovine i materijal	1,1272%	0,8958%	1,1371%	0,8869%
2. Proizvodnja u tijeku	-	-	-	-
3. Gotovi proizvodi	-	-	-	-
4. Trgovačka roba	0,1628%	0,0144%	0,0085%	0,0143%
5. Predumovi za zalihe	0,0459%	0,5926%	-	-

6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	-	-	-	-
7. Biološka imovina	-	-	-	-
II. POTRAŽIVANJA	3,4138%	5,9558%	5,9658%	8,7517%
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	-	2,4996%	0,4338%	-
2. Potraživanja od kupaca	2,8928%	3,0903%	5,4930%	0,5110%
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	-	-	-	-
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	-	-	-	-
5. Potraživanja od države i drugih institucija	0,1955%	0,3420%	-	0,2694%
6. Ostala potraživanja	0,3255%	0,0239%	0,0390%	7,9712%
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA	2,7713%	3,9530%	3,3522%	0,4517%
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	-	-	-	-
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	2,4886%	3,7688%	3,2352%	-
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	-	-	-	-
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-	-
5. Ulaganja u vrijednosne papire	-	-	-	-
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	0,1385%	0,1550%	0,0822%	0,4517%
7. Ostala financijska imovina	0,1442%	0,0292%	0,0348%	0,0000%
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	0,4457%	0,2824%	1,2200%	7,8211%
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	0,1062%	0,2547%	0,0764%	0,0506%
E) UKUPNO AKTIVA	100,0000%	100,0000%	100,0000%	100,0000%
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	-	-
PASIVA				
Naziv pozicije	2015.	2016.	2017.	2018.
A) KAPITAL I REZERVE	-13,2341%	-15,1525%	-4,3782%	-24,0188%
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	11,3116%	11,3801%	10,2899%	6,8191%
II. KAPITALNE REZERVE	-	-	12,9770%	-
III. REZERVE IZ DOBITI	-	-	-	-
1. Zakonske rezerve	-	-	-	-
2. Rezerve za vlastite dionice	-	-	-	-
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	-	-	-	-
4. Statutarne rezerve	-	-	-	-
5. Ostale rezerve	-	-	-	-
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	-	-	-	-
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK	-18,8741%	-24,6944%	-23,9908%	-18,3204%
1. Zadržana dobit	-	-	-	-
2. Preneseni gubitak	18,8741%	24,6944%	23,9908%	18,3204%

VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE	-5,6715%	-1,8383%	-3,6543%	-12,5175%
1. Dobit poslovne godine	-	-	-	-
2. Gubitak poslovne godine	5,6715%	1,8383%	3,6543%	12,5175%
VII. MANJINSKI INTERES	-	-	-	-
B) REZERVIRANJA	-	-	-	-
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	-	-	-	-
2. Rezerviranja za porezne obveze	-	-	-	-
3. Druga rezerviranja	-	-	-	-
C) DUGOROČNE OBVEZE	62,0941%	61,4658%	100,2033%	118,0597%
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	-	-	-	17,1990%
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	62,0941%	61,4658%	110,8199%	168,3226%
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-	-	-	-
4. Obveze za predujmove	-	-	-	-
5. Obveze prema dobavljačima	-	-	-	-
6. Obveze po vrijednosnim papirima	-	-	-	-
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-	-
8. Ostale dugoročne obveze	-	-	-	-
9. Odgođena porezna obveza	-	-	-	-
D) KRATKOROČNE OBVEZE	51,5140%	53,6868%	4,1750%	5,9591%
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	-	-	-	-
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	44,0238%	49,5487%	-	-
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	-	-	-	-
4. Obveze za predujmove	-	0,0205%	0,3538%	0,0480%
5. Obveze prema dobavljačima	6,6330%	3,2949%	2,2335%	5,0059%
6. Obveze po vrijednosnim papirima	-	-	-	-
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	-	-	-	-
8. Obveze prema zaposlenicima	0,6056%	0,4779%	0,8896%	0,5389%
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	0,2132%	0,3447%	0,6980%	0,3661%
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	-	-	-	-
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	-	-	-	-
12. Ostale kratkoročne obveze	0,0384%	0,0000%	0,0000%	0,0002%
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	-	-	-	-
F) UKUPNO PASIVA	100,0000%	100,0000%	100,0000%	100,0000%
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	-	-	-	-

Izvor: Izrada autorice prema financijskim izvještajima „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. „

Tablicom 3. Strukturna bilanca promatranog Društva prikazana je strukturna bilanca u razdoblju od 2015. do 2018. godine, te je u nastavku obrazložena dinamika kretanja bilančne strukture kroz navedeno razdoblje. Na temelju podataka iz navedene tablice moguće je uočiti strukturu imovine. Dakle, kroz cjelokupno promatrano razdoblje vidljivo je iz tablice da u strukturi imovine prevladava dugotrajna imovina koja zauzima više od 80% udjela u ukupnoj imovini, to jest aktivi Društva. Na početku promatranog razdoblja odnosno 2015. godine dugotrajna imovina zauzima 91,93%, kratkotrajna imovina 7,97% dok preostali neznatni udio od 0,11% udjela u ukupnoj imovini čine plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi. Smanjenje udjela dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi u odnosu na početnu promatranu godinu posljedica je povećanja kratkotrajne imovine.

Najzastupljenija pozicija u strukturi dugotrajne imovine kroz cjelokupno promatrano razdoblje je materijalna imovina, navedena pozicija čini 2015. godine najzastupljeniju poziciju s udjelom od 90,74%, zatim slijedi nematerijalna imovina s udjelom od 0,70% dok pozicije dugotrajne financijske imovine i potraživanja zajedno zauzimaju udio od 0,49% ukupne imovine. Prevladavajući udio unutar pozicije materijalne imovine, koji se ističe čini pozicija građevinskih objekata s 73,66%, zemljište s 7,78%, postrojenja i oprema s 4,35%, te ostatak udjela otpada na biološku imovinu, predujmove za materijalnu imovinu, materijalnu imovinu u pripremi koji zajedno čine 4,96% udjela u ukupnoj aktivi. Kako se ovo Društvo bavi ugostiteljstvom i turizmom, poželjno je da se povećavaju smještajni kao i ugostiteljski kapaciteti, pa tako pozicija zemljišta čiji se udio u ukupnoj imovini povećava i građevinskih objekata čiji udio iznosi više od 60% ukupne imovine kroz cjelokupno promatrano razdoblje, iako se udio navedene pozicije smanjuje tijekom promatranog razdoblja. Od ostalih pozicija unutar dugotrajne imovine ističe se pozicija potraživanja od povezanih poduzetnika s 0,12%, dani zajmovi povezanim poduzetnicima s 0,36%, te ostala nematerijalna imovina s 0,70% udjela u ukupnoj imovini. Navedene pozicije čine neznatni udio od 1,18 % ukupne aktive 2015. godine. Vidljivo je da se struktura dugotrajne imovine mijenja kroz promatrano razdoblje odnosno smanjuje se u odnosu na početnu 2015.godinu.

Kroz posljednje dvije godine promatranog razdoblja, 2017. i 2018. godine vidljivo je kako pozicija dugotrajne financijske imovina i potraživanja čine 0% udjela u ukupnoj aktivi za razliku od prethodnih godina, samim time čine neznatni udio u ukupnoj aktivi Društva.

Unutar pozicije kratkotrajne imovine, značajan udio u ukupnoj imovini 2015. godine čine pozicije potraživanja s 3,41%, kratkotrajna financijska imovina s 2,77%, zalihe s 1,34%, te pozicija novca u banci i blagajni koja čini 0,45% udjela u ukupnoj aktivi. Vidljivo je kako se udio kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi povećava kroz promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine. Najznačajnije i najveći udio u ukupnoj aktivi, kratkotrajna imovina bilježi u posljednjoj promatranoj godini s 17,93% kada se povećala pozicija novca u banci i blagajni s 0,45% 2015. godine na 7,82% 2018. godine. Povećanje udjela kratkotrajne imovine u ukupnoj aktivi u odnosu na početnu promatranu godinu posljedica je smanjenja dugotrajne imovine. Udio kratkotrajne imovine je u posljednje dvije promatrane godine veći od udjela kratkoročnih obveza u ukupnoj aktivi, odnosno pasivi, što ukazuje na poboljšanje likvidnosti u 2017. i 2018. godini.

U strukturi kratkotrajne imovine kroz promatrano razdoblje prevladava pozicija potraživanja. Prevladavajući udio potraživanja odnosi se na potraživanja od kupaca, potraživanja od države i drugih institucija, te ostala potraživanja. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi čine neznatan udio u ukupnoj aktivi s udjelom manjim od 0,11%, no osim plaćenih troškova budućeg razdoblja i obračunatih prihoda neznatan udio u ukupnoj aktivi Društva čine i zalihe s udjelom manjim od 1,51% u cjelokupnom promatranom razdoblju.

U strukturi ukupne pasive kroz promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine najznačajniji udio zauzimaju dugoročne obveze čiji se udio u ukupnoj pasivi povećava s 62,10% 2015. godine na 118,06% 2018. godine dok se udio kratkoročnih obveza tijekom promatranog razdoblja smanjuje s 51,51% na početku promatranog razdoblja na 5,96% u posljednjoj promatranoj, 2018. godini. Posljedica porasta udjela dugoročnih obveza, porast je udjela obveza za zajmove, depozite i slično dok kratkoročne obveze bilježe smanjenje udjela u pasivi. Najznačajnija promjena udjela

u ukupnoj pasivi kod pozicije kratkoročnih obveza vidljiva je kod pozicije obveza za zajmove, depozite i slično gdje prve dvije godine promatranog razdoblja 2015. i 2016. godine pozicija zauzima više od 40% ukupne pasive dok posljednje dvije godine njezin udio iznosi 0%.

Pozicija kapitala i rezervi bilježi smanjenje udjela u ukupnoj pasivi kroz promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine, posljedica tog smanjenja javlja se u povećanju dugoročnih obveza.

Nakon provedene vertikalne analize strukturne bilance promatranog Društva za razdoblje od 2015. do 2018. godine može se zaključiti da dugotrajna imovina zauzima najveći udio u ukupnoj aktivi. Udio dugotrajne imovine u ukupnoj aktivi se smanjuje kroz promatrano razdoblje dok se paralelno, pozicija kratkotrajne imovine povećava. Pasiva kroz promatrano razdoblje bilježi da vrijednost ukupnih obveza premašuje vrijednost kapitala, to jest riječ je o visokom stupnju zaduženosti Društva. Iz navedenog, vidljivo je kako Društvo bilježi pogoršanje izvora financiranja budući da se smanjuje udio kapitala, a povećava se udio dugoročnih obveza.

4.2. Analiza izvještaja o dobiti Društva

4.2.1. Komparativni financijski izvještaj o dobiti i postupak horizontalne analize

Na temelju financijskih izvještaja Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. proveden je komparativni financijski izvještaj o dobiti i postupak horizontalne analize koji pružaju uvid u tendenciju kretanja i dinamiku bilančnih pozicija Društva u razdoblju od 2016. do 2018. godine. Podaci dobiveni analizom prikazani su kroz postotak relativne promjene, te su zaokruženi na dva decimalna mjesta zbog jednostavnijeg razumijevanja.

Tablica 4. Komparativan račun dobiti i gubitka promatranog Društva

RAČUN DOBITI I GUBITKA (izražen u % promjene u odnosu na prethodnu godinu)			
Naziv pozicije	2016.	2017.	2018.

I. POSLOVNI PRIHODI	4,42%	0,32%	7,63%
1. Prihodi od prodaje	2,99%	1,48%	7,23%
2. Ostali poslovni prihodi	319,92%	-62,54%	67,17%
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	-3,64%	2,84%	46,88%
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-	-	-
2. Materijalni troškovi	1,10%	19,57%	15,65%
a) Troškovi sirovina i materijala	-	16,72%	11,36%
b) Troškovi prodane robe	-	104,27%	-40,13%
c) Ostali vanjski troškovi	-	22,18%	21,67%
3. Troškovi osoblja	-14,04%	56,82%	13,46%
a) Neto plaće i nadnice	-	-100,00%	-
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	-	-100,00%	-
c) Doprinosi na plaće	-	-100,00%	-
4. Amortizacija	-1,80%	-100,00%	-
5. Ostali troškovi	-14,78%	-6,72%	-11,65%
6. Vrijednosno usklađivanje	-	-	-
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	-	-	-
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	-	-	-
7. Rezerviranja	-	-	-
8. Ostali poslovni rashodi	239,10%	-45,35%	995,54%
III. FINANIJSKI PRIHODI	151,20%	-99,51%	-93,12%
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima	-	-	-93,12%
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	-	-100,00%	-
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	-	-100,00%	-
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	-	-	-
5. Ostali financijski prihodi	-100,00%	-	-
IV. FINANIJSKI RASHODI	46,22%	-69,27%	-43,14%
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	-	-	-43,14%
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama	46,22%	-100,00%	-
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	-	-	-
4. Ostali financijski rashodi	-	-	-
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	-	-	-
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	-	-	-

VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	-	-	-
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	-	-	-
IX. UKUPNI PRIHODI	6,34%	-2,77%	7,62%
X. UKUPNI RASHODI	-3,59%	2,73%	46,84%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-67,78%	119,86%	416,89%
1. Dobit prije oporezivanja	-	-	-
2. Gubitak prije oporezivanja	-67,78%	119,86%	416,89%
XII. POREZ NA DOBIT	-	-	-
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-67,78%	119,86%	416,89%
1. Dobit razdoblja	-	-	-
2. Gubitak razdoblja	-67,78%	119,86%	416,89%

Izvor: Izrada autorice prema financijskim izvještajima „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. „

U tablici 4. Komparativan račun dobiti i gubitka promatranog Društva pružen je uvid u dinamiku bilančnih pozicija kroz 4 godine, odnosno za razdoblje od 2015. do 2018. godine. U nastavku su uočene promjene tekuće godine u odnosu na prethodnu godinu detaljno objašnjene. Važno je istaknuti da se 2016. godina promatra u odnosu na 2015. godinu koja nije navedena u bilanci.

Polazeći od prve pozicije u računu dobiti i gubitka, poslovnim prihodima vidljivo je kako kroz promatrano razdoblje od 2016. do 2018. godine bilježi pozitivno kretanje dok se 2017. godine uočava usporeni porast vrijednosti u odnosu na promatrane godine. Posljedica usporenog porasta u 2017. godini, vidljiva je kod ostalih poslovnih prihoda kada se istoj godini ostvaruje smanjenje vrijednosti od 62,54 % u odnosu na prethodnu promatranu godinu. Najizraženiji porast poslovnih prihoda ostvaruje se od 7,63% u posljednjoj promatranog godini, zbog porasta vrijednosti prihoda od prodaje od 7,23%, te povećanja vrijednosti ostalih poslovnih prihoda od 67,17%.

Pozitivan, kontinuirati trend, to jest trend porasta vrijednosti u odnosu na prethodnu godinu uočava se kod pozicija poslovnih rashoda kroz promatrano razdoblje kada 2016. godine pozicija ostvaruje smanjenje vrijednosti od 3,64%, iduće godine ostvaruje porast vrijednosti od 2,48% u odnosu na 2016. godinu dok 2018. godine pozicija poslovnih rashoda ostvaruje povećanje vrijednosti od 46,88 %, što je posljedica najizraženijeg povećanja vrijednosti ostalih poslovnih rashoda od 995,54%

u odnosu na 2017. godinu. Unutar pozicije poslovnih rashoda, materijalni troškovi ostvaruju pozitivan, kontinuirani trend kretanja. Najizraženiji porast materijalnih troškova vidljiv je u 2017. godini, što je posljedica izraženijeg povećanja vrijednosti stavke troškova prodane robe od 104, 27%. U ldućoj promatranom godini kod pozicije uočava se pozitivan, no usporeni trend kretanja zbog smanjenja vrijednosti troškova prodane robe od 40,13%. Troškovi osoblja bilježe pozitivan trend kretanja, no 2018. godine ostvaren je manji porast vrijednosti u odnosu na prethodnu godinu. Troškovi amortizacije ostvaruju negativan trend kretanja u promatranom razdoblju. Ostali troškovi, također ostvaruju negativan trend kretanja dok pozicija ostalih poslovnih rashoda bilježi promjenjivu dinamiku kretanja. U 2016. i 2018. godini pozicija ostalih poslovnih rashoda ostvaruje pozitivno kretanje dok 2017. godina značajno odstupa od trenda kretanja kada su ostali poslovni rashodi smanjeni od 45,35%.

Financijski prihodi bilježe promjenjiv trend kretanja. Najprije 2016. godine pozicija financijskih prihoda ostvaruje povećanje vrijednosti u odnosu na 2015. godinu od 151,20% dok u preostalim godinama ostvaruje smanjenje vrijednosti više od 90%, te negativan trend kretanja. Unutar pozicije financijskih prihoda, kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima ostvaruju jedinu promjenu dinamike kretanja u 2018. godini kada je navedena stavka unutar financijskih prihoda ostvarila smanjenje vrijednosti s 1.250,00 kn 2017. godine na 86,00 kn 2018. godine, to jest stavka je ostvarila smanjenje vrijednosti od 93,12% u odnosu na prethodnu godinu.

Pozicija financijskih rashoda bilježi promjenjivi trend kretanja kao i kod pozicije financijskih prihoda. Najprije u 2016. godini ostvaruje porast vrijednosti od 46,22 % u odnosu na 2015. godinu, zatim u posljednje dvije godine promatranog razdoblja bilježi negativan trend kretanja pozicije. Unutar pozicije financijskih rashoda, kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima ostvaruju jedinu promjenu dinamike kretanja u 2018. godini kada je navedena stavka unutar financijskih rashoda ostvarila smanjenje vrijednost od 43,14%, to jest vrijednost stavke kamata, tečajnih razlika i drugih rashoda s povezanim poduzetnicima 2017. godine bilježe vrijednost od 4.110,00 kn dok se 2018. godine ta vrijednost smanjuje i iznosi 2.337,00 kn. Pozicija kamata, tečajnih razlika i drugih rashoda iz odnosa s

nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama u 2016. godini ostvaruje porast vrijednosti od 46,22 % dok se iduće godine ta vrijednost smanjuje za 100,00%, to jest 2015. godine navedena pozicija iznosi 9.146,00 kn, iduće godine se vrijednost povećava na 13.373,00 kn dok 2017. godine vrijednost navedene pozicije iznosi 0,00 kn.

Pozicija ukupnih prihoda najprije bilježi pozitivan trend kretanja u 2016. godini od 6,34%, te zatim ostvaruje smanjenje vrijednosti od 2,77% dok 2018. godine opet ostvaruje porast vrijednosti od 7,62% u odnosu na 2017. godinu. Pozicija ukupnih rashoda, kroz promatrano razdoblje najprije bilježi negativan trend kretanja u 2016. godini od 3,59%, te potom u preostalim promatranim godinama ostvaruje pozitivan trend kretanja. Potrebno je istaknuti kako pozicija ukupnih rashoda bilježi izraženiji porast vrijednosti u odnosu na ukupne prihode.

Društvo kroz cjelokupno promatrano razdoblje ostvaruje negativan financijski rezultat poslovanja koji je vidljiv unutar pozicije dobiti ili gubitka prije oporezivanja, to jest dobiti ili gubitka razdoblja. Gubitak prije oporezivanja ostvaruje promjenjivu dinamiku kretanja kroz promatrano razdoblje, najprije u 2016. godine ostvaruje smanjenje vrijednosti u odnosu na 2015. godinu od 67,78% dok se u narednim godinama bilježi trend rasta. Najizraženiji porast vrijednosti pozicije gubitka prije oporezivanja ostvaruje se u 2018. godini od 416,89%, a posljedica tog povećanja vidljiva je u sve većem porastu vrijednosti negativnog financijskog rezultata, odnosno u izraženijem i značajnijem porastu vrijednosti ukupnih rashoda u odnosu na porast vrijednosti ukupnih prihoda.

Uz sve navedeno, može se zaključiti kako Društvo u cjelokupnom promatranom razdoblju više gubi nešto što ostvaruje od svog poslovanja. Potrebno je smanjiti troškove Društva kako bi Društvo barem malo smanjilo negativni rezultat poslovanja koji se ostvaruje u cjelokupnom promatranom razdoblju. Na početku promatranog razdoblja 2015. godine gubitak poslovanja iznosio je 1.192.708,00 kn dok u posljednjoj godini on iznosi 4.366.655,00 kn. U nastavku rada, bit će prikazano grafičko kretanje financijskog rezultata promatranog Društva koji će uz to biti detaljnije objašnjen.

Grafikon 1. Kretanje financijskog rezultata poslovanja Društva od 2015. do 2018. godine

Izvor: Izrada autorice prema financijskim izvještajima „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. „

Poslovni rezultat predstavlja najznačajniju ekonomsku kategoriju koja mjeri sigurnost i uspješnost poslovanja određenog društva. Cilj svakog društva je ostvariti što povoljniji odnos između prihoda i rashoda, razlika između njih dovodi do financijskog rezultata poslovanja, koji može biti pozitivan i negativan.

Financijski rezultat poslovanja određenog društva utvrđuje se na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Iz *grafikona 1. Kretanje financijskog rezultata poslovanja Društva od 2015. do 2018. godine* vidljivo je da su ukupni prihodi u cjelokupnom promatranom razdoblju od 2015. do 2018. godine manji od ukupnih rashoda za „Arenaturist Ribarsku kolibu d.o.o.“. Iz toga se može zaključiti kako je značajniji porast ukupnih rashoda u odnosu na porast ukupnih prihoda, što dovodi do negativnog rezultata poslovanja odnosno gubitka. Posljedica nastanka gubitka dovodi do smanjivanja imovine i/ili povećanja obveza, pa čak i do smanjivanja vrijednosti društva. Iz navedenog se može zaključiti kako Društvo ne posluje profitabilno, te se ne nalazi u stabilnoj financijskog situaciji. Prema odlukama o

pokriću gubitka, vidljivo je da je Društvo donosilo odluke o pokrićima gubitka iz budućeg poslovanja.

4.2.2. Strukturni financijski izvještaj o dobiti i postupak vertikalne analize

Na temelju financijskog izvještaja, to jest izvještaja o dobiti odnosno računa dobiti i gubitka Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. proveden je strukturni račun dobiti i gubitka promatranog Društva i postupak vertikalne analize. Pod vertikalnom analizom podrazumijeva se uspoređivanje pozicija financijskih izvještaja u jednoj godini, kroz određeno promatrano razdoblje koje pružaju informacije o kretanju bilančnih pozicija i njihovoj strukturi. Strukturni račun dobiti i gubitka Društva iskazan je tako da su sve pozicije prihoda s ukupnim приходima dok su pozicije rashoda izjednačene s ukupnim rashodima u razdoblju od 2015. do 2018. godine dok je pozicija financijskog rezultata poslovanja izjednačena s ukupnim rashodima. Podaci dobiveni vertikalnom analizom prikazani su kroz postotak, te su zaokruženi na dva decimalna mjesta.

Tablica 5. Strukturni račun dobiti i gubitka promatranog Društva

RAČUN DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2015.	2016.	2017.	2018.
I. POSLOVNI PRIHODI	98,69%	96,91%	99,98%	100,00%
1. <i>Prihodi od prodaje</i>	98,24%	95,15%	99,31%	98,95%
2. <i>Ostali poslovni prihodi</i>	0,45%	1,76%	0,68%	1,05%
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	99,90%	99,84%	99,95%	99,98%
1. <i>Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda</i>	-	-	-	-
2. <i>Materijalni troškovi</i>	45,79%	48,02%	55,89%	44,02%
a) Troškovi sirovina i materijala	-	26,37%	29,96%	22,72%
b) Troškovi prodane robe	-	0,22%	0,45%	0,18%
c) Ostali vanjski troškovi	-	21,43%	25,49%	21,12%
3. <i>Troškovi osoblja</i>	27,56%	24,57%	37,51%	28,98%
a) Neto plaće i nadnice	-	15,13%	-	-
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	-	5,82%	-	-
c) Doprinosi na plaće	-	3,63%	-	-
4. <i>Amortizacija</i>	19,01%	19,36%	-	17,07%
5. <i>Ostali troškovi</i>	7,08%	6,26%	5,68%	3,42%
6. <i>Vrijednosno usklađivanje</i>	-	-	-	-
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	-	-	-	-
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	-	-	-	-
7. <i>Rezerviranja</i>	-	-	-	-

8. Ostali poslovni rashodi	0,46%	1,63%	0,87%	6,49%
III. FINACIJSKI PRIHODI	1,31%	3,09%	0,02%	0,00%
<i>1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s povezanim poduzetnicima</i>	-	-	0,02%	0,00%
<i>2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama</i>	-	2,66%	-	-
<i>3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa</i>	-	0,43%	-	-
<i>4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine</i>	-	-	-	-
<i>5. Ostali financijski prihodi</i>	1,31%	-	-	-
IV. FINACIJSKI RASHODI	0,10%	0,16%	0,05%	0,02%
<i>1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima</i>	-	-	0,05%	0,02%
<i>2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima i drugim osobama</i>	0,10%	0,16%	-	-
<i>3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine</i>	-	-	-	-
<i>4. Ostali financijski rashodi</i>	-	-	-	-
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	-	-	-	-
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	-	-	-	-
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	-	-	-	-
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	-	-	-	-
IX. UKUPNI PRIHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
X. UKUPNI RASHODI	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA	-13,40%	-4,48%	-9,58%	-33,74%
<i>1. Dobit prije oporezivanja</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>2. Gubitak prije oporezivanja</i>	13,40%	4,48%	9,58%	33,74%
XII. POREZ NA DOBIT	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	-13,40%	-4,48%	-9,58%	-33,74%
<i>1. Dobit razdoblja</i>	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
<i>2. Gubitak razdoblja</i>	13,40%	4,48%	9,58%	33,74%

Izvor: Izrada autorice prema financijskim izvještajima „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. „

Na temelju podataka iz *tablice 5. Strukturni račun dobiti i gubitka promatranog Društva* moguće je uočiti strukturu računa dobiti i gubitka. U prvog godini promatranog razdoblja 2015. najzastupljeniju poziciju u strukturi ukupnih prihoda s udjelom od 98,69 % čine poslovni prihodi, kroz naredne godine udio se povećava, te

2018. godine oni čine 100% udjela dok udio od 1,31 % 2015. godine otpada na financijske prihode odnosno na ostale financijske prihode.

U strukturi poslovnih prihoda najveći dio ostvaren je prodajom. Raspodjelom poslovnih prihoda na njihove sastavnice, iz tablice je vidljivo da su u njihovoj strukturi najzastupljeniji prihodi od prodaje s udjelom u ukupnim prihodima u prvoj godini od 98,24% dok neznatni udio čine ostali poslovni prihodi sa 0,45%.

Najzastupljeniju poziciju u strukturi ukupnih rashoda 2015. godine zauzimaju poslovni rashodi s udjelom od 99,90% dok financijski rashodi čine neznatan udio od 0,10% čija je struktura u potpunosti zastupljena s rashodima na osnovi kamata, tečajnih razlika i slično iz odnosa s nepovezanim poduzetnicima. Raspodjelom poslovnih rashoda, iz tablice je vidljivo kako od poslovnih rashoda najznačajniji udio u ukupnim rashodima 2015. godine zauzimaju materijalni troškovi s udjelom od 45,79,% dok druga najzastupljenija pozicija pripada troškovima osoblja s udjelom od 27,56%, zatim amortizacija koja čini 19,01%, te ostali troškovi i ostali poslovni rashodi koji zajedno čine 7,54% strukturnog udjela u ukupnim rashodima. Od 2016. do 2018. godine račun dobiti i gubitka raspodjeljuje pozicije materijalnih troškova. U tom razdoblju unutar same pozicije materijalnih troškova, najzastupljeniji su troškovi sirovina i materijala s više od 22% strukturnog udjela u ukupnim rashodima. Udio poslovnih rashoda u ukupnim rashodima ostvaruje porast kroz promatrano razdoblje, pa tako 2015. godine pozicija poslovnih rashoda čini 99,90 % udjela u ukupnim rashodima dok 2018. godine ona čini 99,98% strukturnog udjela u ukupnim rashodima, samim time udio financijskih rashoda u ukupnim rashodima opada, no njih udio u ukupnim rashodima je ionako neznatan, te čini manje od 0,16%.

Naposljetku, vidljivo je kako Društvo posluje s negativnim rezultatom poslovanja odnosno gubitkom koji zauzima udio od 13,40% ukupnih rashoda u 2015. godini. Promatrajući cjelokupno razdoblje vidljivo je kako se navedena struktura računa dobiti i gubitka pretjerano ne mijenja, te su sve pozicije zadržale prilično iste strukturne udjele u ukupnim prihodima odnosno ukupnim rashodima, no značajnije promjene u promatranom razdoblju od 2015. do 2018. godine uočavaju se u strukturi ukupnih rashoda odnosno kod dobiti ili gubitka razdoblja gdje je vidljivo da se

strukturni udio gubitka razdoblja u ukupnim rashodima povećao jer je na početku razdoblja 2015. godine gubitak činio 13,40% ukupnih rashoda dok na kraju promatranog razdoblja odnosno 2018. godine čini 33,74 % ukupnih rashoda.

Kada bi se pozicije rashoda izjednačile s ukupnim приходima umjesto s ukupnim rashodima, poslovni rashodi odnosno ukupni rashodi zauzimali bi više od 100% strukture ukupnih prihoda, što znači da Društvo ima više rashoda nego prihoda, no isto tako gubitak razdoblja zauzima bi 15,47% ukupnih prihoda 2015. godine dok u posljednjoj promatranj godini zauzima bi 50,91% ukupnih prihoda. Nakon provedene vertikalne analize računa dobiti i gubitka promatranog Društva od 2015. do 2018. godine može se zaključiti kako Društvo ne ostvaruje zadovoljavajuću sigurnost i uspješnost poslovanja u promatranom razdoblju, to jest Društvo ne ostvaruje jedan od temeljnih ciljeva u promatranom razdoblju, odnosno interes investitora-dobit.

5. ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA NA TEMELJU POKAZATELJA

Analiza putem financijskih pokazatelja je jedna od najpoznatijih i najčešće korištenih analiza financijskih izvješća, pa tako može dati dobar pregled poduzeća i naglasiti njegove slabosti i snage. Analiza putem pokazatelja predstavlja prvu fazu financijske analize. Povezivanjem stavki iz jednog ili iz dvaju izvješća, odnosno knjigovodstvenih i/ili tržišnih podataka, ona pokazuje povezanost između računa u financijskim izvješćima i omogućuje vrednovanje financijskog stanja i poslovanje tvrtke.²³

Kod analize pokazatelja financijskih izvještaja jedna se ekonomska veličina stavlja u odnos drugim riječima, dijeli s drugom veličinom kako bi se dobile značajne informacije o određenom društvu kako bi se prikazala uspješnost poslovanja, u ovom slučaju Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o. Analiza se temelji na odabranim financijskim izvještajima, odnosno na izvještaju o dobiti i izvještaju i financijskom položaju, ali važno je spomenuti da su odabrani financijski pokazatelji dobri u onoj mjeri u kojoj su dobre pretpostavke na kojima se oni temelje zato je važna točnost financijskih izvještaja kako bi pružili što bolju podlogu za donošenje budućih poslovnih odluka u poslovanju koji u ovom slučaju predstavljaju osnovu izračuna odabranih financijskih pokazatelja.²⁴ Pa tako, možemo reći da podaci dobiveni na temelju financijskih pokazatelja daju potrebne i korisne informacije unutarnjim korisnicima o financijskom položaju, rezultatima poslovanja i ostvarivanja postavljenih ciljeva koje su potrebne za dobro i kvalitetno poslovanje i razvoj određenog društva.

Sukladno tome, kako bi dobili što bolju podlogu korisnih i potrebnih informacija za buduće odluke potrebno je pratiti dinamiku kretanja kroz promatrano vremensko razdoblje, te ih uspoređivati s planiranim pokazateljem. O vrsti odluke koju unutarnji ili vanjski korisnici trebaju donijeti biraju se i izračunavaju potrebni pokazatelji. U skladu s navedenim, moguće je razlikovati nekoliko skupina financijskih pokazatelja kao što su:

²³ Vukoja, B. *Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka*. [website]: <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskihizvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (pristupljeno 13. travnja 2020.), str.4.

²⁴ Ibidem, str.2.

- pokazatelji likvidnosti
- pokazatelji aktivnosti
- pokazatelji zaduženosti
- pokazatelji ekonomičnosti

Sve navedene skupine pokazatelja bit će definirane u nastavku poglavlja, te će bit ukratko teorijski objašnjene prije tabličnog prikaza i postupka njihovog izračuna na konkretnom primjeru Društva u cilju što jednostavnijeg razumijevanja dobivenih podataka.

5.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti izračunavaju se na temelju podataka koji su sadržaju u izvještaju o financijskom položaju (bilanci). Koriste se za procjenu sposobnosti određenog društva u kontekstu da društvo podmiri svoje dospjele kratkoročne obveze. Pokazatelji likvidnosti se smatraju još i pokazatelji sigurnosti poslovanja društva, to jest pokazatelji koji opisuju financijski položaj. Kroz tablični prikazan prikazani su korišteni pokazatelji likvidnosti Društva u ovom radu.

Tablica 6. Pokazatelji likvidnosti

Naziv pokazatelja	Izračun pokazatelja
Koeficijent trenutne likvidnosti	NOVAC / KRATKOROČNE OBVEZE
Koeficijent ubrzane likvidnosti	(NOVAC + POTRAŽIVANJA) / KRATKOROČNE OBVEZE
Koeficijent tekuće likvidnosti	KRATKOTRAJNA IMOVINA / KRATKOROČNE OBVEZE
Koeficijent financijske stabilnosti	DUGOTRAJNA IMOVINA / (KAPITAL + DUGOROČNE OBVEZE)

Izvor: Izrada autorice prema Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008.) *Analiza financijskih izvještaja-2.prošireno izdanje*. Zagreb: MASMEDIA. str. 248.

5.2. Pokazatelji zaduženosti

Pokazatelji zaduženosti izračunavaju se na temelju podataka sadržanih u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) i izvještaja o dobiti (račun dobiti i gubitka). Pružaju informacije o izvorima i načinu financiranja imovine društva, te sukladno tome, pokazuju koliko se imovine financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora sredstava. Kao i pokazatelji likvidnosti, pokazatelji zaduženosti smatraju se pokazateljima sigurnosti poslovanja, te opisuju financijski položaj društva i njegovu zaduženost u određenom vremenskom trenutku. U tabličnom prikazu, navedeni su korišteni pokazatelji zaduženosti koji će u nastavku poglavlja biti izračunati.

Tablica 7. Pokazatelji zaduženosti

Naziv pokazatelja	Izračun pokazatelja
Koeficijent zaduženosti	UKUPNE OBVEZE / UKUPNA IMOVINA (AKTIVA)
Koeficijent vlastitog financiranja	GLAVNICA / UKUPNA IMOVINA (AKTIVA)
Koeficijent financiranja	UKUPNE OBVEZE / GLAVNICA
Stupanj pokrića I	GLAVNICA / DUGOTRAJNA IMOVINA
Stupanj pokrića II	(GLAVNICA + DUGOROČNE OBVEZE) / DUGOTRAJNA IMOVINA

Izvor: Izrada autorice prema Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008.) *Analiza financijskih izvještaja-2.prošireno izdanje*. Zagreb: MASMEDIA. str. 251.

5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti se utvrđuju na temelju podataka sadržanih u izvještaju o financijskom položaju (bilanci) i izvještaja o dobiti (račun dobiti i gubitka), kao i pokazatelji zaduženosti. Nazivaju se još i koeficijenti obrtaja jer ukazuju na brzinu cirkulacije imovine u određenom poslovnom procesu, to jest mjere koliko se jedinica prihoda ostvari na jedinicu uložene imovine, te mjere efikasnost upotrebljavanja resursa društva. Pokazatelji aktivnosti smatraju se još i pokazatelji uspješnosti i

pokazatelji sigurnosti. Naime, s jedne strane koeficijent obrtanja imovine utječe na financijsku stabilnost i likvidnost dok s druge strane utječe i na uspješnost poslovanja. U tabličnom prikazu, navedeni su korišteni pokazatelji aktivnosti koji će u nastavku poglavlja biti izračunati.

Tablica 8. Pokazatelji aktivnosti

Naziv pokazatelja	Izračun pokazatelja
Koeficijent obrta ukupne imovine	UKUPNI PRIHOD / UKUPNA IMOVINA (AKTIVA)
Koeficijent obrta kratkotrajne imovine	UKUPNI PRIHOD / KRATKOTRAJNA IMOVINA
Koeficijent obrta potraživanja	PRIHOD OD PRODAJE / POTRAŽIVANJA
Trajanje naplate u danima	BROJ DANA U GODINI (365) / KOEFICIJENT OBRTA POTRAŽIVANJA

Izvor: Izrada prema Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008.) *Analiza financijskih izvještaja-2.prošireno izdanje*. Zagreb: MASMEDIA. str.252.

5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti izračunavaju se na temelju podataka sadržanih samo u izvještaju o dobiti, to jest računu dobiti i gubitka, te mjere odnos prihoda i rashoda, a pokazuju koliko jedinica prihoda ostvari po jedinici rashoda. Pokazatelji ekonomičnosti zapravo se smatraju još i pokazateljima uspješnosti poslovanja određenog društva. Postupak izračuna ovih pokazatelja koji su korišteni u ovom radu prikazani su nastavku poglavlja.

Tablica 9. Pokazatelji ekonomičnosti

Naziv pokazatelja	Izračun pokazatelja
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	UKUPNI PRIHOD / UKUPNI RASHOD

Ekonomičnost poslovanja (prodaje)	PRIHOD OD PRODAJE / RASHOD OD PRODAJE
Ekonomičnost financiranja	FINANCIJSKI PRIHOD / FINANCIJSKI RASHOD

Izvor: Izrada prema Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008.) *Analiza financijskih izvještaja-2.prošireno izdanje*. Zagreb: MASMEDIA. str.252.

5.5. Analiza promatranog Društva pomoću financijskih pokazatelja

Važno je naglasiti koji su se pokazatelji koristili prilikom izračuna odnosno provedene analize na konkretnom primjeru. Za ocjenu sigurnosti poslovanja Društva primjenjuju se skupine pokazatelja likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti, a skupne pokazatelje aktivnosti i ekonomičnosti primjenjuju se za ocjenu uspješnosti poslovanja promatranog Društva koji su teorijski objašnjeni u prethodnom potpoglavlju rada. Dobiveni podaci na temelju izračunatih financijskih pokazatelja zaokruženi su na dva decimalna mjesta, te će svaki od pokazatelja biti detaljnije objašnjen prilikom izračuna i tabličnog prikaza na konkretnom primjeru Društva u nastavku rada. Analiza profitabilnosti Društva koja se smatra najvažnijim dijelom financijske analize jer mjeri sposobnost Društva da ostvari određenu razinu zarade, to jest dobiti u odnosu na prihode, imovinu i kapital u ovom slučaju nije korištena jer navedeno Društvo kroz cjelokupno promatrano razdoblje posluje s gubitkom koji se povećava iz godine u godinu.

5.5.1. Pokazatelji likvidnosti

Pokazatelji likvidnosti utvrđuju se na temelju podataka obuhvaćenih u bilanci.

Tablica 10. Pokazatelji likvidnosti

POKAZATELJI LIKVIDNOSTI				
Naziv pokazatelja	2015.	2016.	2017.	2018.
<i>Koeficijent trenutne likvidnosti</i>	0,01	0,01	0,29	1,31

Koeficijent ubrzane likvidnosti	0,08	0,12	1,72	2,78
Koeficijent tekuće likvidnosti	0,15	0,22	2,80	3,01
Koeficijent financijske stabilnosti	1,90	1,90	0,92	0,87

Izvor: Izrada i izračun autorice

Navedeni pokazatelji likvidnosti prikazani su u *tablici 10: Pokazatelji likvidnosti*. Svi izračunati pokazatelji ukazuju na tendenciju povećanja likvidnosti u tekućoj godini u odnosu na prethodnu, osim kod koeficijenta financijske stabilnosti koji ukazuje na smanjivanje financijske stabilnosti kroz promatrano razdoblje.

Poželjno je, te se ističe da **koeficijent trenutne likvidnosti** bude minimalno 0,10. U *tablici 10. Pokazatelji likvidnosti* vidljivo je da minimalnu vrijednost poprima tek 2017. godine, te je vidljivo je da koeficijent trenutne likvidnosti u 2015. i 2016. godini poprima najnižu vrijednost ovog pokazatelja kroz promatrano razdoblje, kada je njegova vrijednost iznosila 0,01. To smanjenje likvidnosti proizlazi iz smanjena najlikvidnije kratkotrajne imovine-novca, te povećanja kratkoročnih obveza. Uvažavajući sve što je rečeno moguće je zaključiti da u razdoblju od 2015. i 2016. godine Društvo nije moglo podmiriti svoje kratkoročne obveze najlikvidnijim oblikom imovine-novcem odnosno Društvo nije bilo sposobno podmiriti obveze u kratkom roku. U narednim godinama koeficijent trenutne likvidnosti bilježi porast vrijednosti, pa je tako najveća vrijednost ovog pokazatelja zabilježena 2018. godine kada je ostvaren nešto izraženiji porast u vrijednosti od 1,31. Razlog, to jest posljedica ovako izraženijeg porasta vrijednosti koeficijenta trenutne likvidnosti, pogotovo u posljednje dvije godine promatranog razdoblja, vidljiva je u značajnijem porastu novca u banci i blagajni u odnosu na porast kratkoročnih obveza.

Minimalna vrijednost **koeficijenta ubrzane likvidnosti** iznosi jedan, što znači da Društvo koje želi održavati normalnu likvidnost mora imati brzo unovčivu imovinu minimalno onoliko koliko ima kratkoročnih obveza. Kod promatranog Društva iz tablice je vidljivo da je navedeni koeficijent u 2015. i 2016. godine znatno niži od minimalne vrijednosti, te možemo zaključiti da je u tom razdoblju Društvo imalo

problema s raspoloživim novcem. No, u narednim godinama bilježi dinamiku porasta vrijednosti, što predstavlja poboljšanje likvidnosti s 1,72 2017. godine na 2,78 2018. godine. To povećanje likvidnosti u odnosu na prethodne godine proizlazi iz izraženijeg porasta novca u banci i blagajni uvećanog za potraživanja u odnosu na porast vrijednosti kratkoročnih obveza. Koeficijent ubrzane likvidnosti posljednje dvije godine promatranog razdoblja poprima zadovoljavajuću vrijednost dok kroz cjelokupno promatrano razdoblje bilježi porast vrijednosti ovog koeficijenta.

Koeficijent tekuće likvidnosti mora biti minimalno dva, preciznije rečeno kratkotrajna imovina kod ovog pokazatelja mora biti barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza kako bi se izbjegla situacija podmirenja obveza sa zakašnjenjem. Koeficijent tekuće likvidnosti bilježi porast koeficijenta u odnosu na prethodnu godinu kroz cjelokupno promatrano razdoblje. Uvažavajući rečeno, moguće je zaključiti da se kratkoročne obveze Društva mogu podmiriti / pokriti kratkotrajnom imovinom 2017. i 2018. godine jer vrijednost koeficijenta iznosi više od dva. Najvišu vrijednost koeficijent je poprimio 2018.godine kada je iznosio 3,01, a posljedica toga je izraženiji porast kratkotrajne imovine u odnosu na porast vrijednosti kratkoročnih obveza dok najnižu vrijednost koeficijent poprima na početku promatranog razdoblja kada je iznosio 0,15. Ovaj pokazatelj je u 2015. i 2016. godini bio manji od minimalnog, što ukazuje da je u tom razdoblju Društvo imalo problema s plaćanjem obveza.

Za razliku od ostalih pokazatelja likvidnosti **koeficijent financijske stabilnosti** uvijek mora biti manji od jedan, kako bi se zadovoljilo zlatno pravilo financiranja, odnosno da se dugotrajna imovina treba financirati iz dugoročnih izvora sredstava dok se kratkotrajna imovina treba financirati iz kratkoročnih izvora sredstava, što je vrijednost ovog koeficijenta manja, to su likvidnost i financijska stabilnost veće. Koeficijent financijske stabilnosti u promatranom razdoblju bilježi trend smanjenja vrijednosti, što je zadovoljavajuća vrijednost ovog pokazatelja, no, iako bilježi trend smanjenja vrijednosti, 2015. i 2016. godine koeficijent je veći od jedan iz čega možemo zaključiti da je radni kapital negativan u tom razdoblju, te da Društvo dio svoje dugotrajne imovine financira iz kratkoročnih izvora sredstava. Razlika između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza naziva se neto radni kapital (rezerva likvidnosti), a u bilanci Društva vidljivo je da postoji pozitivan neto radni kapital 2017. i

2018.godine jer je vrijednost kratkotrajne imovine veća od vrijednosti kratkoročnih obveza, što nam govori da se dio kratkotrajne imovine financira iz dugoročnih izvora sredstava. Koeficijent financijske stabilnosti bilježi najvišu vrijednost u početku promatranog razdoblja kada iznosi 1,90.

Kroz analizu odabranih pokazatelja likvidnosti, vidljivo je kako Društvo kroz promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine poboljšava svoju razinu likvidnosti odnosno može se zaključiti kako je stanje likvidnosti Društva zadovoljavajuće kroz posljednje dvije promatrane godine, a posljedica toga vidljiva je značajnijem porastu vrijednosti novca u banci i blagajni uz istodobni manji porast kratkoročnih obveza, što znači da je Društvo u stanju pokriti svoje kratkoročne obveze.

5.5.2. Pokazatelji zaduženosti

Odabrani pokazatelji zaduženosti utvrđuju se na temelju podataka obuhvaćenih u bilanci.

Tablica 11. Pokazatelji zaduženosti

POKAZATELJI ZADUŽENOSTI				
Naziv pokazatelja	2015.	2016.	2017.	2018.
<i>Koeficijent zaduženosti</i>	1,13	1,15	1,04	1,24
<i>Koeficijent vlastitog financiranja</i>	-0,13	-0,15	-0,04	-0,24
<i>Koeficijent financiranja</i>	-8,56	-7,60	-23,84	- 5,16
<i>Stupanj pokrića I</i>	-0,14	-0,17	- 0,05	-0,29
<i>Stupanj pokrića II</i>	0,53	0,53	1,09	1,15

Izvor: Izrada i izračun autorice

Kroz cjelokupno promatrano razdoblje kapital i rezerve bilježe negativnu vrijednost u bilanci, te samim time pokazatelji koji u svojim izračunima imaju glavnica, pokazuju

negativan pokazatelj. Kapital je vrijednost koju vlasnici ulože u poduzeće uvećana za vrijednosti koje su stvorene tijekom poslovanja i koje su zadržane u poduzeću.²⁵

Najviša vrijednost **koeficijenta zaduženosti** Društva kroz promatrano razdoblje bilježi 2018. godine, a njegova je vrijednost 1,24 dok koeficijent u cjelokupnom promatranom razdoblju (od 2015. do 2018. godine) bilježi povećanje s 1,13 2015. godine na 1,24 2018. godine, što znači da je značajniji porast ukupnih obveza u odnosu na nešto sporiji porast aktive, što rezultira većim rizikom ulaganja u ovo Društvo. Istodobno, uz povećanje koeficijenta zaduženosti kroz navedeno razdoblje, **koeficijent vlastitog financiranja** se negativno povećava. Posljedica takvog povećanja je u tome što Društvo posluje s gubitkom koji se u narednim godinama povećava. Po ovim pokazateljima, možemo zaključiti da je u promatranom razdoblju Društvo povećalo vrijednost tuđih izvora financiranja, to jest obvezu odnosno vrijednost tuđih izvora financiranja je u cijelom promatranom razdoblju veća od vrijednosti vlastitih, to jest kapitala. Na temelju izračunatih koeficijenta zaduženosti i koeficijenta vlastitog financiranja može se zaključiti kako je promatrano Društvo prezaduženo i dovedeno je u pitanje mogućnost daljnjeg održavanja kontinuiteta poslovanja.

Vidljiv je značajan porast prenesenog gubitka te je iz *tablice 11: Pokazatelji zaduženosti* vidljivo kako **Koeficijent financiranja**, kao i koeficijent vlastitog financiranja kroz cjelokupno promatrano razdoblje bilježi negativnu vrijednost, te se može zaključiti kako Društvo nema vlastitih izvora financiranja dok za **stupanj pokrića I.** možemo zaključiti kako Društvo glavnicom ne može pokriti dugotrajnu imovinu.

Stupanj pokrića II. bilježi poboljšanje vrijednosti kroz promatrano razdoblje sa 0,53 2015. godine na 1,15 u 2018.godini. Razlog takvog porasta pokazatelja je u nešto značajnijem i izraženijem porastu kapitala uvećanom za dugoročne obveze u odnosu na porast dugotrajne imovine. U posljednje dvije godine promatranog razdoblja 2017. i 2018. godine vrijednost pokazatelja je veća od jedan, što je znak da Društvo jednim

²⁵ Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017.) *Analiza financijskih izvještaja- načela-postupci-slučajevi-3.izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.str. 292.

dijelom dugoročnih obveza pokriva svoju kratkotrajnu imovinu u ovom slučaju Društvo sve veći dio dugoročnih obveza koristi za financiranje kratkotrajne imovine, što bi u pravilu značilo, da se zaduženost Društva smanjuje, nasuprot tome, likvidnost se povećava.

Iz provedene analize pokazatelja zaduženosti Društva može se zaključiti kako Društvo oslanja na tuđe izvore financiranja jer u cjelokupnom promatranom razdoblju posluje s gubitkom, te se povećava zaduženost Društva kako vlastiti izvori ne postoje jer su ukupne obveze premašile vrijednost kapitala. Samim time, može se zaključiti da postoji veliki rizik ulaganja u ovo Društvo.

5.5.3. Pokazatelji aktivnosti

Pokazatelji aktivnosti utvrđuju se na temelju podataka obuhvaćenih u bilanci i računu dobiti i gubitka.

Tablica 12. Pokazatelji aktivnosti

POKAZATELJI AKTIVNOSTI				
Naziv pokazatelja	2015.	2016.	2017.	2018.
<i>Koeficijent obrta ukupne imovine</i>	0,37	0,39	0,34	0,25
<i>Koeficijent obrta kratkotrajne imovine</i>	4,60	3,35	2,95	1,37
<i>Koeficijent obrta potraživanja</i>	10,18	6,26	5,74	2,78
<i>Trajanje naplate u danima</i>	35,84	58,27	63,60	131,30

Izvor: Izrada i izračun autorice

Iz tablice 12: Pokazatelji aktivnosti vidljivo je da **koeficijent obrta ukupne imovine** najprije ostvaruje blagi trend porasta u prve dvije godine promatranog razdoblja dok posljednje dvije godine započinje smanjenje koeficijenta, te se kreće u rasponu od 0,25-0,39. Kroz cjelokupno promatrano razdoblje, vidljivo je da Društvo ostvaruje manji prihod od uložene imovine, pa tako primjerice koeficijent obrta ukupne imovine

upućuje da je kroz navedeno razdoblje Društvo na 1,00 kn uložene imovine ostvarilo manje od 0,40 kn prihoda. Najvišu vrijednost koeficijenta obrta ukupne imovine Društvo poprima 2016. godine kada iznosi 0,39, što znači da na 1 novčanu jedinicu ukupne imovine Društvo stvara 0,39 novčanih jedinica ukupnih prihoda, odnosno da na 1,00 kn uložene imovine ostvari 0,39 kn prihoda.

Koeficijent obrta kratkotrajne imovine bilježi smanjenje vrijednosti u cjelokupnom promatranom razdoblju, pa se tako sa 4,60 2015.godine smanjio na 1,37 2018. godine. Najvišu vrijednost koeficijent poprima na početku promatranog razdoblja, odnosno 2015. godine od 4,60, što znači da je u toj godini Društvo na 1,00 kn kratkotrajne imovine ostvarilo 4,60 kn prihoda dok najnižu vrijednost poprima 2018. godine od 1,37, što znači da je u toj godini na 1,00 kn kratkotrajne imovine Društvo ostvarilo 1,37 kn prihoda. Posljedica smanjenja vrijednosti ovog pokazatelja nalazi se značajnijem porastu kratkotrajne imovine u odnosu na porast ukupnih prihoda.

Koeficijent obrta potraživanja kroz cjelokupno promatrano razdoblje od 2015. do 2018. godine bilježi smanjivanje vrijednosti zbog nešto izraženijeg porasta potraživanja u odnosu na prihode od prodaje. Naime, najvišu vrijednost koeficijenta obrta potraživanja Društvo je poprimilo na početku promatranog razdoblja, 2015.godine od 10,18, što znači da je te godine na 1,00 kn potraživanja Društvo ostvarilo 10,18 kn prihoda, a najnižu zabilježenu vrijednost Društvo je poprimilo u posljednjoj godini promatranog razdoblja 2018.godine od 2,78, što znači da je te godine na 1,00 kn potraživanja Društvo ostvarilo 2,78 kn prihoda.

Uz istodobno smanjenje koeficijenta obrta potraživanja, **trajanje naplate u danima** se povećava, što znači da se broj dana potrebnih za naplatu dospjelih potraživanja povećava s 15 dana u 2015. godini na 131 dan u 2018. godini. Potrebno je naglasiti kako rok naplate potraživanja vrlo visok čak 131 dana, što prekoračuje dopušteni zakonski rok za 71 dan. Zakonski rok za naplatu potraživanja iznosi 60 dana. Uvažavajući sve rečeno može se zaključiti da je vrijeme naplate relativno dugo, s obzirom na prirodu djelatnosti Društva, to jest da se radi o ugostiteljstvu gdje se većina naručenih proizvoda brzo iskoristi i proda.

Na temelju provedene analize pokazatelja aktivnosti Društva može se zaključiti kako su uočene određene slabosti Društva kao što su smanjivanje koeficijenta obrta potraživanja, uz istovremeno povećanje trajanje naplate potraživanja iznad zakonskog roka naplate. Samim time, može se utvrditi da promatrano Društvo ne posluje dobro, te da se uočava tendencija pogoršanja sigurnosti i uspješnosti poslovanja u narednim godinama.

5.5.4. Pokazatelji ekonomičnosti

Pokazatelji ekonomičnosti utvrđuju se na temelju podataka obuhvaćenih u računu dobiti i gubitka, te moraju biti veći od jedan.

Tablica 13. Pokazatelji ekonomičnosti

POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI				
Naziv pokazatelja	2015.	2016.	2017.	2018.
<i>Ekonomičnost ukupnog poslovanja</i>	0,87	0,96	0,90	0,66
<i>Ekonomičnost poslovanja (prodaje)</i>	0,92	0,99	0,96	0,73
<i>Ekonomičnost financiranja</i>	11,04	18,96	0,30	0,04

Izvor: Izrada i izračun autorice

Pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja kroz promatrano razdoblje poprima vrijednost manju od minimalne, odnosno manju od jedan, što znači da promatrano Društvo posluje s negativnim rezultatom poslovanja, to jest s gubitkom jer ukupni rashodi rastu značajnije u odnosu na istovremeni porast ukupnih prihoda. Najnižu vrijednost ovaj pokazatelj poprima u posljednjoj promatranoj godini kada iznosi 0,66, što znači da je na svaku jedinicu ukupnih rashoda Društvo ostvarilo 0,66 kn jedinica ukupnih prihoda. To smanjenje pokazatelja ekonomičnosti ukupnog poslovanja u odnosu na prethodnu godinu proizlazi iz značajnijeg porasta ukupnih rashoda uz istovremeni porast ukupnih prihoda.

Kao i pokazatelj ekonomičnosti ukupnog poslovanja, **pokazatelj ekonomičnosti poslovanja (prodaje)** kroz promatrano razdoblje poprima vrijednost manju od minimalne, što znači da je za svaku jedinicu rashoda od prodaje Društvo dobilo manje od 1,00 kn prihoda od prodaje. Najvišu vrijednost ovog pokazatelja Društvo je poprimilo 2016. godine kada je pokazatelj iznosio 0,66, te se u narednim godinama pokazatelj ekonomičnosti poslovnih aktivnosti smanjuje, što proizlazi iz izraženijeg rasta rashoda od prodaje u odnosu na rast prihoda od prodaje. Vidljivo je iz *tablice 13. Pokazatelji ekonomičnosti* da su u svim promatranim razdobljima prihodi od prodaje bili manji od troškova prodaje.

Pokazatelj ekonomičnosti financijskih aktivnosti u početku, to jest u 2015. i 2016. godini je veći od jedan, što proizlazi iz toga da su u tom razdoblju financijski prihodi bili veći od financijskih rashoda. Najvišu vrijednost ovog pokazatelja Društvo je poprimilo 2016. godine kada je iznosio 18,96, što znači da na svaku jedinicu financijskih rashoda Društvo je ostvarilo 18,96 kn financijskih prihoda. No, u naredne dvije godine vidljive u *tablici 13: Pokazatelji ekonomičnosti* bilježi se smanjenje vrijednosti pokazatelja zbog sve većeg rasta financijskih rashoda u odnosu na financijske prihode.

Uvažavajući sve rečeno i na temelju provedene analize pokazatelja ekonomičnosti, moguće je zaključiti da Arenaturist Ribarska koliba d.o.o. u promatranom razdoblju ne posluje ekonomično. Odnos ukupnih prihoda i rashoda nije zadovoljavajući, te se uočava tendencija pogoršanja jer ukupni rashodi imaju značajniji i izraženiji porast u računu dobiti i gubitka u promatranom razdoblju u odnosu na ukupne prihode, te na svaku jednu novčanu jedinicu prihoda Društvo ostvaruje gubitak.

6. ZAKLJUČAK

U ovom diplomskom radu, prikazana je analiza poslovanja u razdoblju od 2015. do 2018. godine „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o“ koja je provedena na temelju podataka iz bilance to jest izvještaja o financijskom položaju, računa dobiti i gubitka, odnosno izvještaja o dobiti, te su se uz ove temeljne financijske izvještaje za male poduzetnike koristile i bilješke uz njih koje su ih dodatno pojasnile. Poslovni rezultat kao najznačajnija ekonomska kategorija mjeri sigurnost i uspješnost poslovanja određenog društva. Samim time, Društvo ne posluje s pozitivnim rezultatom poslovanja, naime vidljivo je da posluje s gubitkom, koji se kroz cjelokupno promatrano razdoblje povećava u odnosu na prethodnu godinu, što se u konačnici može zaključiti kako ono ne posluje profitabilno, što dovodi do zaključka kako se ne nalazi u stabilnoj financijskoj situaciji, iako se i dalje očekuju pozitivni rezultati u budućnosti zbog daljnjeg plana širenja smještajnih kapaciteta, te promjena u upravljačkoj strukturi Društva.

Nakon provedene horizontalne i vertikalne analize financijskih izvješća promatranog Društva za razdoblje od 2015. do 2018. godine može se zaključiti kako Društvo bilježi izraženiji porast ukupnih obveza uz istovremeni porast ukupne imovine. Može se zaključiti i kako financijski rezultat poslovanja povećava svoju vrijednost kroz cjelokupno promatrano razdoblje, što znači da gubitak Društva ima kontinuirani rast koji dovodi do pogoršanja poslovanja, te rezultira gubitkom iznad visine kapitala kroz cjelokupno promatrano razdoblje, to jest vrijednost ukupnih obveza veća je od vrijednosti ukupne imovine Društva, što znači da, iako Društvo proda cjelokupnu svoju imovinu i dalje ne bi imalo dovoljno sredstva da pokrije sve obveze. Do istog zaključka dolazimo i koristeći se vertikalnom analizom budući da se smanjuje udio kapitala, a povećava se udio dugoročnih obveza. Samim time, pitanje je opstanak Društva u budućnosti.

Analizom likvidnosti na temelju bilance pokazalo se kako promatrano Društvo u 2017. i 2018. godine ima zadovoljavajuću likvidnost, odnosno može se zaključiti kako je u stanju pokriti svoje kratkoročne obveze najlikvidnijim oblikom imovine-novcem. Istodobno, iz analize pokazatelja zaduženosti vidljivo je kako se povećava

zaduženost, te kako se Društvo oslanja na tuđe izvore financiranja jer u cjelokupnom promatranom razdoblju posluje s gubitkom što znači da nema vlastitih izvora financiranja, iako stupanj pokrića II. bilježi poboljšanje pokazatelja.

Samim time, može se zaključiti kako postoji veliki rizik ulaganja u ovom Društvo jer se bilježi značajniji porast ukupnih obveza u odnosu na porast ukupne aktive. Društvo „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“, uvažavajući sve do sada, zaključujemo kako ne posluje profitabilno, sigurno i uspješno. Uz navedene pokazatelje, takav zaključak proizlazi i iz pokazatelja aktivnosti i ekonomičnosti iz kojih se može očitati da Društvo ostvaruje manje prihoda po jedinici rashoda, uočava se slabost vezana za koeficijent potraživanja koji se u promatranom razdoblju smanjuje, uz istovremeno povećanje trajanje naplate iznad zakonskog roka. Samim time, može se utvrditi da Društvo ne posluje dobro jer nije poslovalo uspješno u nijednoj analiziranoj godini, te se uočava kontinuirana tendencija pogoršavanja sigurnosti i uspješnosti poslovanja u promatranom razdoblju dok se na temelju provedene analize pokazatelja ekonomičnosti, može zaključiti kako „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“ ne posluje ekonomično. Odnos ukupnih prihoda i rashoda nije zadovoljavajući, te se uočava tendencija pogoršanja jer ukupni rashodi imaju značajniji i izraženiji porast u računu dobiti i gubitka u promatranom razdoblju u odnosu na ukupne prihode.

Drugim riječima, menadžment ne iskorištava informacije dobivene na pravi način, te ne korigira na vrijeme uočene slabosti Društva. Menadžment se treba koristiti dobivenim informacijama kako bi mogao izbjeći još veće gubitke Društva, te treba na uočene slabosti odmah reagirati. Rezultati dobiveni ovom analizom poslovanja poslužiti će vanjskim i unutarnjim, zainteresiranim korisnicima prilikom donošenja važnih, poslovnih odluka. Međutim, nepravovremene informacije bez obzira na svoju istinitost i preciznost, zainteresiranim korisnicima prilikom donošenja poslovnih odluka predstavljaju samo povijesno značenje kao u slučaju ove analize.

Svako planiranje poslovanja počinje analizom trenutne situacije, to jest postojećeg stanja i određivanjem/ postavljanjem realnih ciljeva koji se nastoje ostvariti u budućnosti. Važno je shvatiti snage našeg Društva kao i slabosti, no isto tako iznimno je važno iskoristiti mogućnosti Društva kao što je na primjer pretvoriti domaće goste u

lojalne ili organiziranje različitih događaja koji će ugoditi određenoj ciljanoj skupini, osim iskorištavanja mogućnosti od iznimnog značaja je i da određeno društvo shvati koje se prijetnje pojavljuju na određenom tržištu. Za ovo Društvo najveća prijetnja je konkurencija, te trenutna situacija u svijetu zbog globalne pandemije na koju se ne može utjecati, a onemogućuje dolazak inozemnih potrošača, iako Pula živi od turizma odnosno ljetne sezone. Istra je prva hrvatska regija koju već odavno posjećuje posebna vrsta gostiju, upravo ona kojoj je gastronomija prvi ili vrlo važan motiv putovanja.²⁶ Kod promatranog Društva, gostima se nudi sve na jednom mjestu od smještaja, zabave do hrane i pića u čemu se očituje i sama prednost. No, kako bi se određeno društvo izdvojilo od konkurencije iznimno je važna i potrebna dobra promocija. U današnje vrijeme, sve je povezano s društvenim mrežama, naime potrebno je što više promoviranja na društvenim mrežama, kako bi u današnjici privukli što veći broj potrošača i približilo im određenu ponudu. Ukoliko se potrošači odluče za određeni ugostiteljski objekt, te ako su zadovoljni uslugom, velika je vjerojatnost da će se ponovno vratiti ili preporučiti isto, što dovodi do sve većeg razvitka i prepoznavanja Društva, no može biti i suprotno ako potrošači nisu zadovoljni uslugom.

Može se reći kako je „Arenaturist Ribarska koliba d.o.o.“ poznati Pulski, ugostiteljsko objekt koje se zbog svoje pozicije, povijesti i ambijenta razlikuje od ostalih ugostiteljskih objekata. Društvo se neprestano širi i kvalitetno iskorištava svoje kapacitete, no uz to ono podiže kvalitetu usluge koja već dugi niz godina dovodi do poboljšanja svoje pozicije na turističkom tržištu, pored uočenih i navedenih slabosti. Od velike je važnosti da Društvo iskorištava svoju poziciju uz more na najbolji mogući način. Od ovog Društva se može očekivati pozitivan pomak u budućnosti, iako zbog prezaduženosti Društva ističe se pitanje mogućnosti nastavka poslovanja u budućnosti, te je uz to zbog sadašnje situacije u svijetu također teško predvidjeti što se može očekivati u budućnosti zbog brojnih promjena i izazova pogotovo u ugostiteljstvu, a koji su povezani uz globalnu pandemiju.

²⁶ Hrvatska-puna života. ISTRGAstronomski efekt na svjetskoj razini. [website]: <https://croatia.hr/hr-HR/dozivljaji/gastronomija-i-enologija/istra> (pristupljeno 26.kolovoza 2020.)

Smanjenje broja zaposlenika, dodatno obučavanje personala Društva, te ulaganje u njega, poboljšanje organizacije rada, upravljanje Društvom kao i rukovođenje njime, pokretanje do sad neiskorištenih kapaciteta unutar resorta, koji bi mogle poslužiti za iznajmljivanje, moderniziranje i često mijenjanje ponude, provođenje istraživanja zadovoljstva kupaca/ gostiju, određivanje ciljane skupine sve zahtjevnijeg turističkog tržišta koju Društvo nastoji zadovoljiti i privući istodobno s povećanjem kvalitete svojih usluga, no uz to treba reagirati na uočene slabosti Društva na vrijeme kako bi mogao izbjeći daljnje pogoršanje poslovanja, te treba naučiti kako minimalizirati troškove Društva. Sve navedeno do sad predlaže se kao mjere potrebne za poboljšanje i opstanka poslovanja Društva, no uz to treba se obratiti pažnja i na sveobuhvatni proces restrukturiranja (financijskog, upravljačkog...) zbog vidljivog stanja Društva iz financijskih izvješća odnosno ovog rada.

POPIS LITERATURE

Knjige:

1. A. Helfert, E. (1997.) *Tehnike financijske analize-sedmo izdanje*. Zagreb: Izdanje časopisa računovodstvo i financije; Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
2. Peršić, M., Janković, S. (2006.) *Menadžersko računovodstvo hotela. Opatija*: Sveučilište u Rijeci; Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji; Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
3. Sharma, S., Tomić, D. (2011.) *MIKROEKONOMSKA ANALIZA TRŽIŠNE MOĆI I STRATEŠKOG PONAŠANJA PODUZEĆA*. Mikrorad d.o.o. Zagreb.
4. Žager, K., Mamić Sačer, I., Sever, S., Žager, L. (2008.) *Analiza financijskih izvještaja-2. prošireno izdanje*. Zagreb: MASMEDIA.
5. Žager K., Žager, L. (1999.) *Analiza financijskih izvještaja*. Zagreb: MASMEDIA.
6. Žager K., Mamić Sačer I., Sever Mališ S., Ježovita A., Žager L. (2017.) *Analiza financijskih izvještaja- načela-postupci-slučajevi-3. izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.

Web stranice:

1. ARENA HOTELS. Restorani. [website]: <https://www.arenahotels.com/hr/destinacija/pula/restorani> (pristupljeno 12. svibnja 2020.)
2. BISNODE. *Bonitetni izvještaj*. <https://www.bisnode.hr/> (pristupljeno 26. svibnja 2020.)
3. FINA. Predaja godišnjih financijskih izvještaja poduzetnika za 2019. godinu. (2020.) [website]: <https://www.fina.hr/-/predaja-godisnjih-financijskih-izvjestaja-poduzetnika-za-2019.-godinu> (pristupljeno 25. kolovoza 2020.)
4. HRT. *Povijest Ribarske kolibe*. [website]: <https://radio.hrt.hr/ep/povijest-ribarske-kolibe/314257/> (pristupljeno 20. ožujka 2020.)

5. Hrvatska-puna života. ISTRA-Gastronomski efekt na svjetskoj razini. [website]: <https://croatia.hr/hr-HR/dozivljaji/gastronomija-i-enologija/istra> (pristupljeno 26.kolovoza 2020.)
6. METODE ZNANSTVENIH ISTRAŽIVANJA. [website]: http://www.unizd.hr/portals/4/nastavni_mat/1_godina/metodologija/metode_znanstvenih_istrazivanja.pdf (pristupljeno 11. kolovoza 2020.)
7. PALUBA INFO. *Pulom uzduž i popreko.* [website]: <http://www.paluba.info/smf/index.php?topic=6630.840> (pristupljeno 20.ožujka 2020.)
8. RIBARSKA KOLIBA. *Ribarska koliba.* [website]: <https://ribarskakoliba.com/> (pristupljeno 18. ožujka 2020.)
9. Vukoja, B. *Primjena analize financijskih izvješća pomoću ključnih financijskih pokazatelja kao temelj donošenja poslovnih odluka.* [website]: <http://www.revident.ba/public/files/primjena-analize-financijskihizvjestaja-pomocu-kljucnih-financijskih-pokazatelja.pdf> (pristupljeno 13. travnja 2020.)

Zakon, propisi, pravilnici i izvješća:

1. Djelomični izvadak iz sudskog registra. *ARENATURIST RIBARSKA KOLIBA d.o.o.* (izrađeno 29. srpnja 2019.)
2. IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE-*Arenaturist Pula.* (2003.). [website]: <http://www.revizija.hr/izvjesca/2007/revizije-pretvorbe-i-privatizacije/028-arenaturist-pula.pdf> (pristupljeno 5.travnja 2020.)
3. NARODNE NOVINE. Zakon o računovodstvu. NN 90/1992. [website]: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1992_12_90_2331.html (pristupljeno 18. travnja 2020.)
4. PROPISI.HR. HSFI. („Narodne novine“, broj 86/15). [website]: <http://www.propisi.hr/print.php?id=13784> (pristupljeno 17. travnja 2020.)
5. RGFI. *Javna objava.* [website]: <http://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/izbornik.do> (pristupljeno 9.travnja 2020.)

6. SUDSKI REGISTAR.ARENATURIST RIBARSKA KOLIBA d.o.o.[website]:
https://sudreg.pravosudje.hr/registar/f?p=150:28:0::NO:28:P28_SBT_MBS:04_0175448 (pristupljeno 9.travnja 2020.)
7. ZAKON.HR.Zakon o računovodstvu. [website]:
<https://www.zakon.hr/z/118/Zakon-o-ra%C4%8Dunovodstvu> (pristupljeno 27. ožujka 2020.)

Prezentacije i predavanja:

1. Peruško, T., Galant, A. (2019./2020.): *POSLOVNO RAČUNOVODSTVO*. Osnove financijskog izvještavanja-pozicioniranje elemenata financijskih izvještaja u bilanci, izvještaju o dobiti, novčanim tokovima, promjenama glavnice i bilješkama, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet ekonomije i turizma „Dr. Mijo Mirković“ ,Pula
2. Šarlija. (2009.). [website]: http://www.efos.unios.hr/financijski-menadzment-za-poduzetnike/wp-content/uploads/sites/144/2013/04/microsoft_word_-_financijska_analiza.doc.pdf (pristupljeno 11. travnja 2020.)

Izvorni znanstveni članci, stručni i pregledni radovi:

1. Dečman, N. (2012.). FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI KAO PODLOGA ZA OCJENU SIGURNOSTI I USPJEŠNOSTI POSLOVANJA MALIH I SREDNJIH PODUZEĆA U REPUBLICI HRVATSKOJ. [website]:
https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=128746
(pristupljeno 25. kolovoza 2020.)
2. Gabrić D., Miljko M.(2018.) RAČUNOVODSTVENE MANIPULACIJE U FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA PODUZEĆA – ISTRAŽIVANJE MOTIVACIJE I POTICAJA- Izvorni znanstveni članak. [website]:
https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=297753
(pristupljeno 25. kolovoza 2020.) str.5.
3. Vukoja, B. (2018.) ANALIZA FINANCIJSKIH POKAZATELJA I ODLUČIVANJE U PODUZEĆU- stručni rad. [website]:

https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=302294

(pristupljeno 25.kolovoza.2020).

4. Tintor, Ž. (2020.) ANALIZA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA U FUNKCIJI DONOŠENJA KVALITETNIJIH POSLOVNIH ODLUKA- pregledni rad.

[website]:

https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=347946

(pristupljeno 25. kolovoza 2020.)

POPIS TABLICA, GRAFIKONA I SLIKA

Sadržaj tablica:

TABLICA 1. KRITERIJI ZA RAZVRSTAVANJE MALIH PODUZETNIKA	11
TABLICA 2. KOMPARATIVNA BILANCA PROMATRANOG DRUŠTVA.....	24
TABLICA 3. STRUKTURNA BILANCA PROMATRANOG DRUŠTVA	31
TABLICA 4. KOMPARATIVAN RAČUN DOBITI I GUBITKA PROMATRANOG DRUŠTVA.....	37
TABLICA 5. STRUKTURNI RAČUN DOBITI I GUBITKA PROMATRANOG DRUŠTVA.....	43
TABLICA 6. POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	48
TABLICA 7. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	49
TABLICA 8. POKAZATELJI AKTIVNOSTI	50
TABLICA 9. POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	50
TABLICA 10. POKAZATELJI LIKVIDNOSTI	51
TABLICA 11. POKAZATELJI ZADUŽENOSTI	54
TABLICA 12. POKAZATELJI AKTIVNOSTI	56
TABLICA 13. POKAZATELJI EKONOMIČNOSTI	58

Sadržaj grafikona:

GRAFIKON 1. KRETANJE FINACIJSKOG REZULTATA POSLOVANJA DRUŠTVA OD 2015. DO 2018. GODINE.....	42
--	----

Sadržaj slika:

SLIKA 1. RIBARSKA KOLIBA 1910.GODINE.....	6
SLIKA 2. 1953.GODINA JUGOSLAVENSKI PREDSEDNIK JOSIP BROZ TITO NA TERASI RIBARSKE KOLIBE	8

Sadržaj priloga:

PRILOG 1. VARIJABLE ZA IZRAČUN FINANCIJSKIH POKAZATELJA PROMATRANOG DRUŠTVA.....	72
---	----

SAŽETAK NA HRVATSKOM JEZIKU

Financijski izvještaji, kao glavni nositelji i izvori računovodstvenih informacija veoma su značajni za vanjske i unutarnje korisnike jer služe kao podloga za donošenje važnih, poslovnih odluka. Oni predstavljaju i daju uvid o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja određenog društva, iako su često podložni manipulacijama gdje se stvarno stanje društva nastoji prikazati u „boljem i uspješnijem svjetlu“, to jest nastoji se prikazati uspješnije poslovanje određenog društva za razliku od onog što zapravo stvarno jest. Od ključne je važnosti da zato financijski izvještaji koji su korišteni u ovom radu: bilanca, račun dobiti i gubitka, te bilješke uz financijske izvještaje pružaju realan i fer prikaz financijskog stanja i rezultata poslovanja za određeno vremensko razdoblje. Cilj ovog istraživanja bio je analizirati financijske izvještaje poznate Pulske „Arenaturist Ribarske kolibe d.o.o.“ kako bi se detaljno istražilo njezino poslovanje, kao i njen financijski položaj. Obuhvaćeno je razdoblje od 2015. godine do 2018. godine dok nažalost, 2019. godina nije uzeta u obzir prilikom ove analize jer se zbog globalne pandemije povećao zakonski rok za predaju financijskih izvješća, te navedena godina nije javno dostupna na web stranicama Fine odnosno Registra godišnjih financijskih izvještaja. Zadatak analize poslovanja ovog Društva, upravo je u tome da se prepoznaju i iskoriste dobre osobine promatranog društva, ali isto tako, da se prepoznaju i slabosti koje se trebaju ispraviti. Tako, analiza financijskih izvještaja na temelju pokazatelja pruža informacije o likvidnosti, zaduženosti, ekonomičnosti, aktivnosti i profitabilnosti Društva u određenom razdoblju dok horizontalna i vertikalna analiza financijskih izvješća pružaju informacije o strukturi i dinamici kretanja bilančnih pozicija. Od ključne je važnosti spomenuti da informacije o određenom društvu, dobivene analizom poslovanja odnosno analizom financijskih izvješća pružaju samo financijske informacije koje se koriste za prevenciju, otklanjanje slabosti, te za daljnje poboljšanje poslovnih rezultata, to jest da nisu sveobuhvatne.

Ključne riječi: korisnici, informacije, financijski izvještaji, analiza financijskih izvještaja, financijski pokazatelji

SUMMARY

Financial reports, as the main carriers and sources of accounting information are very important for external and internal users because they serve as a basis for making important business decisions. They represent and provide insight into the financial position and performance of a particular company, although they are often subject to manipulation where the real state of society is sought to be presented in a "better and more successful light", i.e. it seeks to show the more successful business of a particular society as opposed to what it really is. It is crucial that the financial reports used in this paper: the balance sheet, profit account and notes to the financial reports provide a realistic and fair view of the financial condition and results of operations for a particular period of time. The aim of this research was to analyze the financial statements of the famous Pula "Arenaturist Ribarska koliba d.o.o." in order to investigate in detail its business, as well as its financial position. The period from 2015 to 2018 is covered, while unfortunately 2019 was not taken into account in this analysis because due to the global pandemic the legal deadline for submitting financial reports was extended and the year is not publicly available on the Fina website or the Register of Annual Financial Reports. The task of analyzing the operations of this Company is precisely to identify and use the good features of the analyzed company, but also to identify weaknesses that need to be corrected. Thus, the analysis of financial reports based on indicators provides information on liquidity, indebtedness, economy, activity and profitability of the Company in a given period, while horizontal and vertical analysis of financial reports provide information on the structure and dynamics of balance sheet positions. It is crucial to mention that information about a particular company, obtained from business analysis or analysis of financial reports, provides only financial information that is used to prevent, eliminate weaknesses and further improve business results, i.e. that it is not comprehensive.

Keywords: users, information, financial reports, analysis of financial reports, financial indicators

Prilog 1. Varijable za izračun financijskih pokazatelja promatranog Društva

BILANCA				
AKTIVA				
Naziv pozicije	2015	2016	2017	2018
DUGOTRAJNA IMOVINA	19.332.052,00 kn	18.405.436,00 kn	20.399.115,00 kn	28.613.393,00 kn
POTRAŽIVANJA	743.642,00 kn	1.244.953,00 kn	1.379.163,00 kn	3.052.964,00 kn
KRATKOTRAJNA IMOVINA	1.675.382,00 kn	2.444.414,00 kn	2.701.002,00 kn	6.253.297,00 kn
NOVAC U BANCII BLAGAJNI	93.733,00 kn	59.034,00 kn	282.042,00 kn	2.728.357,00 kn
UKUPNO AKTIVA - ukupna imovina	21.029.766,00 kn	20.903.080,00 kn	23.117.779,00 kn	34.884.352,00 kn
PASIVA				
KAPITAL I REZERVE	-2.783.092,00 kn	-3.167.345,00 kn	-1.012.147,00 kn	-8.378.802,00 kn
REZERVIRANJA	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn
GLAVNICA	-2.783.092,00 kn	-3.167.345,00 kn	-1.012.147,00 kn	-8.378.802,00 kn
DUGOROČNE OBVEZE	12.979.580,00 kn	12.848.238,00 kn	23.164.768,00 kn	41.184.372,00 kn
KRATKOROČNE OBVEZE	10.833.278,00 kn	11.222.187,00 kn	965.158,00 kn	2.078.782,00 kn
UKUPNE OBVEZE	23.812.858,00 kn	24.070.425,00 kn	24.129.926,00 kn	43.263.154,00 kn
ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn	0,00 kn
RAČUN DOBITI I GUBITKA				
Naziv pozicije	2015	2016	2017	2018
POSLOVNI PRIHODI	7.606.937,00 kn	7.943.038,00 kn	7.968.705,00 kn	8.577.054,00 kn
Prihodi od prodaje	7.572.619,00 kn	7.798.930,00 kn	7.914.719,00 kn	8.486.804,00 kn
POSLOVNI RASHODI	8.891.461,00 kn	8.567.530,00 kn	8.810.647,00 kn	12.941.458,00 kn
Materijalni troškovi	4.075.714,00 kn	4.120.715,00 kn	4.926.981,00 kn	5.698.075,00 kn
Troškovi osoblja	2.452.624,00 kn	2.108.351,00 kn	3.306.247,00 kn	3.751.287,00 kn
Amortizacija	1.691.766,00 kn	1.661.391,00 kn	0,00 kn	2.210.147,00 kn
Rashodi od prodaje (Amortizacija+ Materijalni troškovi+ Troškovi osoblja)	8.220.104,00 kn	7.890.457,00 kn	8.233.228,00 kn	11.659.509,00 kn
FINANCIJSKI PRIHODI	100.962,00 kn	253.612,00 kn	1.250,00 kn	86,00 kn
FINANCIJSKI RASHODI	9.146,00 kn	13.373,00 kn	4.110,00 kn	2.337,00 kn
UKUPNI PRIHODI	7.707.899,00 kn	8.196.650,00 kn	7.969.955,00 kn	8.577.140,00 kn
UKUPNI RASHODI	8.900.607,00 kn	8.580.903,00 kn	8.814.757,00 kn	12.943.795,00 kn
GUBITAK RAZDOBLJA	-1.192.708,00 kn	-384.253,00 kn	-844.802,00 kn	-4.366.655,00 kn
Gubitak razdoblja	1.192.708,00 kn	384.253,00 kn	844.802,00 kn	4.366.655,00 kn